

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

RUDNIKA BOKSITA D.O.O. POSUŠJE

2023.

Broj: 01-02-09-11-4-3258-7/23

Sarajevo, septembar 2024.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	8
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	9
1.	UVOD	9
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	9
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	9
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	11
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	14
5.1	Izrada i donošenje plana poslovanja.....	14
5.2	Izveštavanje.....	14
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	14
6.1	BILANS USPJEHA – IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD.....	15
6.1.1	Prihodi	15
6.1.1.1	Prihodi iz ugovora sa kupcima	15
6.1.1.2	Ostali prihodi i dobiti	16
6.1.2	Rashodi.....	16
6.1.2.1	Poslovni rashodi	16
6.1.2.2	Promjene u zalihama gotovih proizvoda, poluproizvoda i proizvodnje u toku	17
6.1.2.3	Troškovi sirovina i materijala	17
6.1.2.4	Troškovi energije i goriva	17
6.1.2.5	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja.....	18
6.1.2.6	Amortizacija.....	20
6.1.2.7	Troškovi primljenih usluga	20
6.1.2.8	Ostali poslovni rashodi i troškovi.....	21
6.1.2.9	Ostali rashodi i gubici	21
6.1.3	Finansijski rezultat.....	21
6.2	BILANS STANJA – IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA.....	22
6.2.1	Dugoročna imovina.....	22
6.2.1.1	Nekretnine, postrojenja i oprema	22
6.2.2	Kratkoročna imovina.....	24
6.2.2.1	Zalihe.....	24
6.2.2.2	Potraživanja od kupaca	25
6.2.2.3	Novac i novčani ekvivalenti.....	26
6.2.3	Kapital.....	26
6.2.4	Obaveze.....	27
6.2.4.1	Kratkoročne obaveze	27
6.2.5	Popis imovine i obaveza	28
6.3	IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA	29
6.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU.....	29
6.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	29
7.	JAVNE NABAVKE	29
8.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	31
V.	PRILOZI	33
1.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	33
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	33

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Rudnika boksita d.o.o. Posušje (u daljnjem tekstu: Društvo)**, koji obuhvataju: Bilans stanja – Izveštaj o finansijskom položaju na dan 31. 12. 2023. godine, Bilans uspjeha – Izveštaj o ukupnom rezultatu za period od 1. 1. 2023. do 31. 12. 2023. godine, Izveštaj o tokovima gotovine – Izveštaj o gotovinskim tokovima na dan 31. 12. 2023. godine, Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na dan 31. 12. 2023. godine, te Bilješke uz finansijske izvještaje.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Društva na 31. 12. 2023. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izveštaju:

- 1. Na datum bilansa nije izvršena ocjena postojе li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva shodno MRS-u 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, i odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH. To može imati za posljedicu da je nadoknadivi iznos sredstava manji od njihove knjigovodstvene vrijednosti iskazane u iznosu od 10.138.718 KM, odnosno da su sredstva i finansijski rezultat za 2023. godinu precijenjeni (tačka 6.2.1.1 Izveštaja);**
- 2. Ne možemo potvrditi iskazanu vrijednost zaliha gotovih proizvoda u iznosu od 54.000 KM zbog toga što Društvo u navedenom iznosu ima iskazano stanje zalihe iskopane rude lošijeg kvaliteta, na kojoj nije bilo promjena u tekućem, a ni u ranijim periodima, te za koju nije vršeno vrednovanje do njene neto prodajne vrijednosti, odnosno usklađivanje vrijednosti shodno MRS-u 2 – Zalihe (tačka 6.2.2.1 Izveštaja).**

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- **Društvo nije uspostavilo ažurnu bazu nekretnina čiji je vlasnik, posjednik i korisnik, već je samo uspostavljen registar nekretnina prema knjigovodstvenim evidencijama. Društvo raspolaze izvodima iz posjedovnih listova za poslovnu zgradu, garažu i zemljište različitih tipova, za koje još uvijek nisu okončane aktivnosti za upisivanje prava vlasništva (tačka 6.2.1.1 Izvještaja);**
- **Nisu pokrenute aktivnosti za povećanje državnog kapitala u ukupnoj strukturi osnovnog kapitala u iznosu od 1.285.115 KM na osnovu uplata Vlade FBiH za izmirenje obaveza po osnovu poreza i doprinosa u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u FBiH (tačka 6.2.3 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjima.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona koja su, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. U kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju mišljenja, utvrdili smo da nema ključnih pitanja revizije.

Ostala pitanja

Finansijske izvještaje Društva za godinu završenu 31. 12. 2022. revidirao je Revizija Fircon d.o.o. Mostar i dato je nemodificirano mišljenje.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja direktor je odgovoran za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Direktor ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Negativno mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Rudnika boksita d.o.o. Posušje** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, zbog važnosti pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za negativno mišljenje*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Društva za 2023. godinu nisu u skladu, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za negativno mišljenje

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Iskazani troškovi po osnovu ugovora o djelu u iznosu od 92.042 KM odnose se na troškove isplaćenih naknada fizičkim licima, za poslove koji su sistematizovani i u nadležnosti Društva. Ugovori sa izvršiocima posla zaključeni su početkom godine, sa ugovorenom mjesečnom naknadom koja se isplaćivala do kraja 2023. godine, što ukazuje na to da se radi o kontinuiranim poslovima koji traju duže od 60 dana u toku kalendarske godine, što nije u skladu sa Zakonom o radu (tačka 6.1.2.5 Izvještaja);
2. Godišnjim popisom imovine i obaveza, kod popisa nekretnina nije izvršena analiza vlasništva i raspolaganja nad iskazanom imovinom, nisu sačinjene naturalne popisne liste za stalna sredstva, nije usklađeno knjigovodstveno stanje zaliha sa stvarnim stanjem, salda kupaca i dobavljača su prepisana iz knjigovodstvenih evidencija, te nije izvršen popis ostalih stavki potraživanja ostalih obaveza, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 6.2.5 Izvještaja);
3. Društvo nije provelo postupke javnih nabavki za nabavku roba i usluga u iznosu od najmanje 1.729.344 KM, a za provedene postupke javnih nabavki usluga izvođenja rudarskih radova i usluge održavanja službenih vozila nije se pridržavalo zaključenih ugovora u dijelu predmeta nabavke, ugovorenih cijena i količina utvrđenih obrascem za cijenu ponude koji čine dio zaključenih ugovora, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama (tačka 7. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše negativno mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- Skupština Društva nije razmatrala Godišnji obračun i Izvještaj o radu za 2022. godinu, kao ni Plan poslovanja za 2023. godinu, što je bila obaveza u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i Statutom. Također, Nadzorni odbor i Uprava nisu sazvali Skupštinu, najmanje jednom godišnje, u skladu s članom 336. Zakona o privrednim društvima (tačka 4. Izvještaja);
- Nisu uspostavljeni Odbor za reviziju i Odjel interne revizije u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 4. Izvještaja).

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je odgovoran da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Društva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 3. 9. 2024. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić s.r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić s.r.

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.	Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta utvrditi tačan broj izvršilaca za sva radna mjesta, u svrhu efikasne i efektivne realizacije ciljeva Društva.	4.
2.	Sačiniti godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema internih kontrola, izraditi mapu procesa, izvršiti identifikaciju i procjenu rizika, te uspostaviti registar rizika s ciljem uspostavljanja sistema internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	4.
3.	Internim aktom urediti način korištenja radnih mašina, utvrditi normativ potrošnje i način kontrole njihovog utroška goriva.	4.
4.	Donijeti interni akt kojim bi se uredio način obračuna i isplate naknade fizičkim licima za eksploataciju rude boksita na parcelama u privatnom vlasništvu.	4.
5.*	Ovlaštenja Skupštine Društva obavljati u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i Statutom.	4.
6.*	Formirati odbor za reviziju, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.	4.
7.	Uspostaviti i osigurati funkcionisanje odjela za internu reviziju i u radnom odnosu imati najmanje jednog ovlaštenog internog revizora, sa važećom licencom, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.	4.
8.	Trogodišnji i godišnji plan poslovanja donijeti u roku, te nadgledati njihovu realizaciju u skladu sa Statutom Društva.	5.1
9.	Prihode iskazivati u skladu sa zahtjevima Pravilnika o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva.	6.1.1.2
10.*	Za obavljanje sistematizovanih poslova izvršioce angažovati u skladu sa Zakonom o radu, Pravilnikom o radu i Pravilnikom o plaćama, dodacima i naknadama plaće.	6.1.2.5
11.	Zaključiti ugovore sa članovima Nadzornog odbora, te isplatu naknada usloviti održavanjem sjednica.	6.1.2.5
12.	Priznavati stavke nekretnina i staviti ih u upotrebu nakon što su ispunjeni uslovi za njihovo priznavanje u skladu sa zahtjevima MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.	6.2.1.1
13.*	Na datum bilansa izvršiti ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava i Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.1.1
14.*	Obezbijediti dokaze o vlasništvu nad nekretninama iskazanim u poslovnim knjigama Društva i njihovoj uknjižbi kod nadležnih sudova, te uspostaviti evidenciju o vlasništvu nad nekretninama.	6.2.1.1

15.*	Izvršiti procjenu vrijednosti zaliha, odnosno uskladiti vrijednost zaliha do njihove neto nadoknadive vrijednosti, u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe, a evidencije o zalihama uspostaviti na način da stvarno stanje odgovora stanju iskazanom u pomoćnim evidencijama kako bi se osiguralo praćenje i utrošak zaliha.	6.2.2.1
16.	Ispravku vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja starijih od godinu dana vršiti na teret rashoda tekućeg perioda, a na datum bilansa procijeniti očekivane kreditne gubitke u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti.	6.2.2.2
17.*	Preduzeti aktivnosti na usklađivanju vrijednosti kapitala iskazanog u Statutu i sudskom registru sa onim koji je iskazan u poslovnim knjigama.	6.2.2.3
18.	Izvršiti procjenu troškova obnavljanja i rekultivacije zemljišta, te izvršiti rezervisanja u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.	6.2.4.1
19.*	Izvršiti popis imovine i obaveza s ciljem da se utvrdi njihovo stvarno stanje, te da se u poslovnim knjigama izvrši usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.5
20.*	Nabavku roba, usluga i radova vršiti primjenjujući odredbe Zakona o javnim nabavkama, te poštovati odredbe zaključenih ugovora u dijelu predmeta nabavke, količine i cijene, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava.	7.

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (9)

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Pravilnik o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva;
 - Međunarodni računovodstveni standardi;
 - Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje;
 - Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja;
 - Zakon o privrednim društvima;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o finansijskom poslovanju;
 - Zakon o radu;
 - Zakon o porezu na dobit;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o javnim nabavkama;
 - Statut Društva;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Rudnici boksita d.o.o. Posušje osnovani su 1957. godine. Sedamdesetih godina rudnik je bio u sastavu mostarskog Aluminijskog zavoda, a 1987. godine dolazi do izdvajanja, te postaje samostalno preduzeće.

Društvo je u augustu 2001. godine upisano u registar kod Općinskog suda u Širokom Brijegu² i nakon prvog upisa vršena su usklađivanja upisa u sudskom registru. Posljednja izmjena upisana je 2015. godine i odnosi se na izmjenu osobe ovlaštene za zastupanje. Osnivač Društva je Zapadnohercegovački kanton sa 100% udjelom u kapitalu iskazanom u sudskom registru u iznosu od 2.000 KM.

Djelatnost Društva je vađenje ostalih ruda obojenih metala.

Organizaciju i obavljanje poslova iz nadležnosti Društvo obavlja kroz sljedeće službe: Služba direktora, Služba za pravne, kadrovske i opće poslove, Služba za ekonomsko-finansijske poslove, Služba zaštite na radu, Služba održavanja, Služba proizvodnje i Služba prometa.

Pravilnikom o plaćama, dodacima i naknadama plaće (iz 2012. godine) nije predviđen konačan broj izvršilaca potrebnih u Društvu, s obzirom na to da je sistematizirano 13 izvršilaca, a za određena radna mjesta naveden je broj izvršilaca „po potrebi“. Na 31. 12. 2023. godine u Društvu je bilo 43 zaposlenika.

Sjedište Društva je u Posušju, u Ulici Bana Ivana Mažuranića br. 2.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Društva za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od decembra 2023. do juna 2024. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Društva za 2017. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i negativno mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Društvo je postupilo u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo o preduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju.

Pored toga, Ured za reviziju je 2022. godine izvršio praćenje postupanja po preporukama iz Izvještaja o finansijskoj reviziji Društva za 2017. godinu, gdje je konstatovano da je od ukupno 14 datih preporuka jedna realizovana, tri su djelimično realizovane i deset preporuka je nerealizovano.

² Rješenjem broj UI-000375/01

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke	
1.	Izmirene su obaveze po osnovu doprinosa iz 2013, 2014. i 2015. godine.
2.	Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljene su u skladu sa zahtjevima iz MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.
Nerealizovane preporuke	
1.	Skupština, Nadzorni odbor i Uprava dužni su ovlaštenja i obaveze vršiti u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i Zakonom o javnim preduzećima u FBiH.
2.	Odbor za reviziju formirati u skladu sa članom 27. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.
3.	Preispitati opravdanost zaključivanja ugovora o djelu za poslove koji čine redovnu djelatnost Društva.
4.	Na datum bilansa vršiti procjenu o postojanju bilo kakvih pokazatelja da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa MRS-om 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava.
5.	Intenzivirati aktivnosti vezane za osiguranje dokaza o vlasništvu i uknjižbi nekretnina kod nadležnih sudova.
6.	Izvršiti sveobuhvatan popis zaliha sirovina, materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara, a potom izvršiti procjenu neto prodajne vrijednosti zaliha, odnosno uskladiti vrijednost zaliha kako nalaže MRS 2 – Zalihe.
7.	Preduzeti aktivnosti na usklađivanju osnovnog kapitala Društva iskazanog u poslovnim knjigama sa registrovanim kapitalom.
8.	Godišnji popis imovine i obaveza vršiti u skladu sa članom 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.
9.	Postupke nabavki roba i usluga provoditi u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, kako bi se osigurala pravična i aktivna konkurencija, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava.
Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja	
1.	Sistem internih kontrola uspostaviti u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH. Za uspostavljanje sistema internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH nije vršena ocjena postupanja budući da su date specifične preporuke u tački 4. Izvještaja.
2.	Prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja u potpunosti primjenjivati Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH, MRS i MSFI. Za ovu preporuku nije vršena ocjena postupanja budući da su date preporuke koje se odnose na pojedinačne neusklađenosti sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, MRS-om i MSFI-jem u Izvještaju.

Nakon izvršene revizije za 2023. godinu data je ukupno 20 preporuka, od čega je 11 novih i devet preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2017. godinu (devet nerealizovanih).

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja.

Putem Pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2023. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2023. godinu.

U Pismu menadžmentu dato je 11 preporuka, od kojih su četiri implementirane do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, dvije su djelimično implementirane, a za pet preporuka nisu preduzete aktivnosti. Uprava nije pokazala spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti s obzirom na to da većina preporuka nije implementirana, odnosno djelimično je implementirana, zbog čega će se preporuke ponoviti u Izvještaju.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Društvo u poslovanju upravlja sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcioniraju adekvatno i efikasno, u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata, u skladu s važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH³, Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁴ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁵ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela⁶.

Rukovodstvo Društva je odgovorno za uspostavljanje sistema internih kontrola, radi ostvarenja programskih ciljeva rada.

Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata. Društvo je usvojilo određeni broj internih akata i procedura kojima su dijelom uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka u okviru radnih procesa, ali nije uspostavljen odgovarajući sistem internih kontrola u svim procesima poslovanja. **Imajući u vidu da Društvo posjeduje značajan broj radnih mašina, potrebno je internim aktom urediti način njihovog korištenja, utvrditi normativ potrošnje i način kontrole njihovog utroška goriva, s ciljem uspostavljanja i implementiranja efikasnog sistema internih kontrola u Društvu. Također, budući da Društvo nije donijelo interni akt kojim bi se uredio način obračuna i isplate naknade fizičkim licima za eksploataciju rude boksita na parcelama u privatnom vlasništvu, a naknade se isplaćuju prije započete eksploatacije na bazi procijenjene količine boksita u nalazištu, nismo mogli izvršiti ocjenu da li je isplaćena naknada štete ispravno utvrđena.**

Pravilnikom o plaćama, dodacima i naknadama plaće nije predviđen konačan broj izvršilaca potrebnih u Društvu, s obzirom na to da je precizno sistematizirano 13 izvršilaca, a za određena radna mjesta naveden je broj izvršilaca „po potrebi“. Na utvrđene nepravilnosti ukazali smo Pismom menadžmentu od 28. 12. 2023. godine. **Društvo je 17. 5. 2024. donijelo Odluku o izmjeni Pravilnika o plaćama dodacima i naknadama plaće, ali njime nije predviđen konačan broj izvršilaca potrebnih u Društvu, te je preporuka ocijenjena kao djelimično realizovana. Društvo je također 14. 6. 2024.**

³ „Sl. novine FBiH“, broj 38/16

⁴ „Sl. novine FBiH“, broj 6/17

⁵ „Sl. novine FBiH“, broj 75/16

⁶ COSO je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. On definiše internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

godine donijelo Pravilnik o utvrđivanju i sistematizaciji poslova i radnih zadataka kojim je utvrđena sistematizacija radnih mjesta, koji je dostavilo uz očitovanje na nacrt Izvještaja. Međutim, uvidom i u ovaj Pravilnik, utvrdili smo da je za 15 radnih mjesta naveden broj izvršilaca „po potrebi“.

Članom 9. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH propisano je da je pravno lice obavezno donijeti akt o organizaciji računovodstvenog Informacionog sistema kojim se određuje način prijema, formiranja, kretanja, odlaganja i čuvanja dokumentacije kao i postupci, metode i tehnike za vođenje poslovnih knjiga (knjiženje), oblik samih knjiga, sastavni dijelovi poslovnih knjiga, relevantni rokovi za unos pojedinih vrsta podataka (knjiženja), ažurnosti vođenja poslovnih knjiga, način odlaganja i čuvanja poslovnih knjiga, popis sredstava i rokove popisa, obračun i metode obračuna amortizacije, način i rokove finansijskog izvještavanja, kao i ostale postupke i metode koji su neophodni za pouzdanu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja. Također, članom 17. propisano je da pravno lice mora propisati detaljan kontni plan koji mora biti usaglašen sa propisanim kontnim okvirom. **Društvo je tek 14. 6. 2024. godine donijelo akt o organizaciji računovodstvenog informacionog sistema, te propisalo detaljan kontni plan, u skladu sa članovima 9. i 17. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i članom 7. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, propisano je da rukovodilac korisnika javnih sredstava imenuje koordinatora iz reda najvišeg rukovodstva. **Društvo je tek 22. 3. 2024. godine odredilo koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu, a u dosadašnjem periodu nije sačinjavalo godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole, što nije u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.**

Društvo nije donijelo mapu procesa, niti ima donesen interni akt kojim bi se propisale organizacija politika i procedure za identifikaciju, mjerenje i procjenu rizika, kao i upravljanje rizicima, s ciljem uspostavljanja sistema internih kontrola. U skladu sa Zaključkom Vlade FBiH od 21. 6. 2023. godine, svi obveznici primjene Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH su obavezni da najkasnije do 30. 11. 2023. godine sačine mapu poslovnih procesa i registar rizika i izvrše unos u Aplikaciju PIFC (Modul za finansijsko upravljanje i kontrolu). S obzirom na to da Društvo nije izvršilo identifikaciju i procjenu rizika, nije postupilo u skladu sa navedenim Zaključkom Vlade FBiH.

Stoga smatramo da upravljanje rizicima, njihovo praćenje i procjena na nivou Društva nije uspostavljeno u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Obavljenom revizijom smo konstatovali da Društvo nije uspostavilo adekvatan sistem internih kontrola i da se na njih ne možemo osloniti.

Preporuke:

- *Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta utvrditi tačan broj izvršilaca za sva radna mjesta, u svrhu efikasne i efektivne realizacije ciljeva Društva;*
- *sačiniti godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema internih kontrola, izraditi mapu procesa, izvršiti identifikaciju i procjenu rizika, te uspostaviti registar rizika s ciljem uspostavljanja sistema internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;*
- *internim aktom urediti način korištenja radnih mašina, utvrditi normativ potrošnje i način kontrole njihovog utroška goriva;*
- *donijeti interni akt kojim bi se uredio način obračuna i isplate naknade fizičkim licima za eksploataciju rude boksita na parcelama u privatnom vlasništvu.*

Organi Društva

Skupštinu Društva čini osnivač, odnosno Vlada Zapadnohercegovačkog kantona, budući da je Društvo u 100%-tnom vlasništvu Zapadnohercegovačkog kantona. Statutom Društva utvrđene su nadležnosti Skupštine, a između ostalih da usvaja godišnji izvještaj o radu i poslovanju Društva, odlučuje o raspodjeli dobiti odnosno načinu pokrivanja gubitka, odobrava trogodišnji plan poslovanja, odnosno revidirani plan poslovanja, odlučuje o imenovanju i razrješavanju članova Nadzornog odbora, i dr. **Tokom godine Skupština nije razmatrala Godišnji obračun i Izvještaj o radu za 2022. godinu, kao ni Plan poslovanja za 2023. godinu, niti je poduzimala aktivnosti u vezi sa utvrđenim nadležnostima, što nije u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i Statutom. Također, Nadzorni odbor i Uprava nisu sazivali sjednice Skupštine, što je bila obaveza najmanje jednom godišnje, u skladu s članom 336. Zakona o privrednim društvima.**

Nadzorni odbor čine Branka Bešlić - predsjednica, te Mario Jukić, Tatjana Milićević, Kristina Boban i Ante Jurišić - članovi, imenovani Rješenjem Vlade Zapadnohercegovačkog kantona od 20. 10. 2022. godine, na mandatni period od četiri godine. **Sa članovima Nadzornog odbora nisu zaključeni pojedinačni ugovori kojima bi se uredila prava i obaveze po osnovu članstva u Nadzornom odboru Društva.** Tokom godine Nadzorni odbor održao je četiri sjednice na kojima se razmatralo o sljedećem: Ugovor o kupoprodaji rude boksita sa Alumina d.o.o. Zvornik za 2023. i 2024. godinu; finansijski izvještaji i izvještaj o radu za 2022. godinu; Trogodišnji plan za period 2023–2025. godine; Plan rada za 2023. godinu; Plan javnih nabavka za 2023. godinu, i druga tekuća pitanja.

Upravu Društva čini vršilac dužnosti direktora, imenovan Odlukom Nadzornog odbora iz 2015. godine, kojom nije određen rok na koji se vršilac dužnosti imenuje. Statutom Društva utvrđeno je da direktora imenuje i razrješava Nadzorni odbor na period od četiri godine, na osnovu javnog konkursa. **U prethodnom periodu, kao ni do završetka revizije, konkursna procedura za izbor direktora Društva nije pokrenuta, a vršitelj dužnosti funkciju direktora obnaša na osnovu Ugovora zaključenog iz 2015. godine.**

U Društvu nije formiran odbor za reviziju, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH. Naime, 84. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH utvrđena je obaveza Društva, kao subjekata od javnog interesa, za osnivanje Odbora za reviziju, te da najmanje jedan član odbora za reviziju mora biti Ovlašteni revizor. Poslovi Odbora za reviziju utvrđeni su članom 85. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Tokom revidirane godine nije provedena konkursna procedura za formiranje odbora za reviziju, koji razmatra studije rizika i osigurava da interne kontrole budu adekvatne i funkcioniraju kako je predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuke:

- **ovlaštenja Skupštine Društva obavljati u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i Statutom;**
- **formirati odbor za reviziju, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

Interna revizija

Članom 86. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH propisano je da su subjekti od javnog interesa obavezni uspostaviti i osigurati funkcionisanje odjela interne revizije i imati u radnom odnosu najmanje jednog ovlaštenog internog revizora, s važećom licencom.

Društvo je usvojilo Pravilnik o utvrđivanju i sistematizaciji poslova i radnih zadataka kojim je predvidjelo uspostavljanje odjela interne revizije, kako je to propisano Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, na što smo ukazali u dostavljenom Pismu menadžmentu.

Društvo u 2023. godini nije uspostavilo odjel za internu reviziju iako je, kao subjekt od javnog interesa, obavezno uspostaviti i osigurati njegovo funkcionisanje i u radnom odnosu imati najmanje jednog ovlaštenog internog revizora, sa važećom licencom, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, ali je poduzelo korake na njegovom uspostavljanju.

Preporuka:

- **uspostaviti i osigurati funkcionisanje odjela za internu reviziju i u radnom odnosu imati najmanje jednog ovlaštenog internog revizora, sa važećom licencom, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

5. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

5.1 Izrada i donošenje plana poslovanja

Članom 19. Statuta Društva propisano je da Skupština Društva odlučuje o poslovnoj politici i programu razvoja Društva.

Uprava je sačinila Trogodišnji plan poslovanja za period od 2023. do 2026. godine i Plan poslovanja za 2023. godinu koje je Nadzorni odbor usvojio 27. 1. 2023. godine, dok je Skupština Društva razmatrala samo plan za period od 2024. do 2026. godine i to tek 21. 5. 2024. godine.

Plan poslovanja sačinjen je na osnovu Trogodišnjeg plana, a on sadrži samo fizički plan, plan geoloških aktivnosti, dinamički plan otpreme rude, zaposlenu radnu snagu i mehanizaciju sa osvrtnom na ostvarenje u prošloj godini, bez pokazatelja o planiranim prihodima i rashodima, što znači da Društvo u proteklom periodu nije vršilo planiranje finansijskih pokazatelja poslovanja.

Osnovne ekonomske kategorije ostvarene su u sljedećim iznosima:

Red. br.	pozicija	Ostvareno u 2022. god.	Ostvareno u 2023. god.	Indeks (5/3)x100
1	2	3	5	6
I	Prihodi	5.833.727	6.381.647	110
II	Rashodi	5.810.705	6.259.579	108
III	Finansijski rezultat (dobit/gubitak)	23.022	122.068	530

Sačinjeni Trogodišnji plan za period 2024.–2026. godine, kao ni Plan poslovanja za 2023. godinu, ne sadrži planirane prihode i rashode, s obzirom na to da su u njemu iskazani samo ostvareni prihodi i rashodi u 2022. godini.

Budući da je Skupština Društva razmatrala Trogodišnji plan poslovanja za period 2024.–2026. godine tek 21. 5. 2024. godine, Uprava je tokom godine raspolagala sredstvima bez odobrenja nadležnog organa upravljanja, kako to nalaže Statut Društva.

Preporuka:

- **Trogodišnji i godišnji plan poslovanja donijeti u roku, te nadgledati njihovu realizaciju u skladu sa Statutom Društva.**

5.2 Izvještavanje

U skladu sa Statutom Društva, Uprava je obavezna podnijeti izvještaj o poslovanju Nadzornom odboru, po godišnjem obračunu s bilansom stanja i bilansom uspjeha. Godišnji obračun je objavljen 27. 2. 2024. godine i usvojio ga je Nadzorni odbor. Društvo je pripremilo Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu, a Skupština ga je razmatrala i usvojila na sjednici održanoj 17. 5. 2024. godine.

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnje finansijske izvještaje za 2023. godinu Društvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku, koje je v.d. direktor Društva odobrio 27. 2. 2024. godine.

6.1 BILANS USPJEHA – IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD

6.1.1 Prihodi

Struktura ostvarenih prihoda iskazana u finansijskim izvještajima je sljedeća: u KM

	1. 1.-31. 12. 2023.	1. 1.-31. 12. 2022.
PRIHODI	6.381.647	5.833.727
Prihodi iz ugovora s kupcima	5.696.073	5.420.120
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda	5.694.673	5.403.120
Prihodi od pruženih usluga	1.400	16.295
Ostali prihodi i dobici	685.574	413.607

6.1.1.1 Prihodi iz ugovora sa kupcima

Prihodi iz ugovora sa kupcima iskazani su u iznosu od 5.696.073 KM i oni se u najvećem dijelu odnose na prodaju rude prema Alumina d.o.o. Zvornik, na osnovu zaključenog ugovora o isporuci boksita od 31. 1. 2023. godine u iznosu od 5.681.088 KM, koji se odnosi na period od 1. 1. – 31. 12. 2023. godine. Prema odredbama navedenog ugovora cijena po toni određena je u iznosu od 58 KM koja se uvećava za premiju na osnovu hemijske analize boksita koja se vrši kod kupca. Hemijskom analizom se utvrđuje odstupanje od ugovorene kvalitete boksita i količine vlage u sastavu isporučene rude, a Društvo je u toku 2023. godine isporučivalo rudu koja je ostvarivala rezultate analize koji su bili kvalitetniji od ugovorenih, te je na taj način uz svaku isporuku ostvarivalo i pravo na povećanje cijene po osnovu ugovorene premije. Nadalje, ugovorom je definisana i cijena prevoza rude do skladišta kupca u iznosu od 32 KM po toni, koju Društvo iskazuje uz fakture, ukoliko prevoz vrši u svojoj režiji.

Društvo je u toku 2023. godine isporučilo 53.715,5 tona boksita i ostvarilo prosječnu prodajnu cijenu 85 KM (bez uračunatog prevoza od 32 KM/toni), što ukazuje da je boksit iznad ugovorenog kvaliteta, te da su na ugovorene bazne cijene obračunate premije (a ne penali), kako je definisano sklopljenim ugovorima.

Za prodaju rude, Društvo nije provodilo postupak javne licitacije, već su ugovori zaključivani na osnovu direktne pogodbe s kupcima, na koje je Nadzorni odbor dao svoju saglasnost.

Priznavanje prihoda iz ugovora s kupcima uređeno je Pravilnikom o računovodstvenim politikama, koji je usklađen sa zahtjevima MSFI-ja 15 – Prihodi od ugovora s kupcima, te se oni priznaju kada Društvo ispuni obavezu izvršenja koja je definisana ugovorom, odnosno kada se kontrola nad dobrom ili uslugom prenese sa prodavca na kupca.

Izvršili smo uvid u kompletne prihode od ugovora s kupcem Alumina d.o.o. Zvornik, te smo utvrdili da se evidentiraju u skladu sa važećim Ugovorom sa kupcem. Također, potvrdili smo da se prihodi priznaju u odgovarajućem periodu na koji se i odnose, kao i da su potpuno evidentirani. Također, potvrdili smo da su Računovodstvene politike Društva u dijelu koji se odnosi na priznavanje prihoda u skladu sa MSFI-jem 15 – Prihodi od ugovora s kupcima.

U skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva⁷, prihodi od prodaje gotovih proizvoda se iskazuju u okviru prihoda od ugovora s kupcima, a prihodi od zakupa u okviru ostalih prihoda i dobitaka. Međutim, u okviru prihoda od prodaje gotovih proizvoda iskazani su i prihodi u iznosu od 13.586 KM koji se odnose na ugovor zaključen sa kupcem Rudnici boksita Jajce d.o.o. Jajce, a koji se odnose na prihode od zakupa zemljišta i koji bi trebali biti iskazani u okviru ostalih poslovnih prihoda, te posljedično u okviru ostalih prihoda i dobitaka u finansijskom izvještaju, što nije u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva. Preporuku za otklanjanje navedene neusklađenosti smo dali pod tačkom 6.1.1.2 Izvještaja.

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 15/21

6.1.1.2 Ostali prihodi i dobici

Ostali prihodi i dobici iskazani su u iznosu od 685.574 KM od kojih su najznačajniji prihodi od zakupa zemljišta Rudniku Mesihovina d.o.o. Tomislavgrad (440.456 KM), prihodi od zakupa zemljišta Rudniku boksita Jajce d.o.o. Jajce (101.229 KM) i prihodi od subvencija Ministarstva privrede Zapadnohercegovačkog Kantona radi sanacije kopa na lokalitetu Mratnjača u općini Posušje (80.000 KM).

Ugovorima o zakupu zemljišta sa Rudnikom Mesihovina d.o.o. Tomislavgrad i Rudnikom boksita Jajce d.o.o. Jajce definisano je da kupci vrše eksploataciju na lokacijama izvedenih rudarskih radova u posjedu Društva po cijenama od 4 KM po toni za Rudnik Mesihovina d.o.o. Tomislavgrad i 6 KM po toni za Rudnik boksita Jajce d.o.o. Jajce. **U skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva, prihodi od prodaje gotovih proizvoda se iskazuju u okviru prihoda od ugovora s kupcima, a prihodi od zakupa u okviru ostalih prihoda i dobitaka. Međutim, uvidom u fakture koje su evidentirane na poziciji prihoda od zakupa sa kupcem Rudnik Mesihovina d.o.o. Tomislavgrad u okviru ostalih prihoda i dobitaka, utvrdili smo da se 383.814 KM ostvarenih prihoda odnosi na zaključeni ugovor o kupoprodaji boksita prema kojem se kupcu vrši isporuka rude koja nije po kvalitetu zadovoljila uslove za prodaju kupcu Alumina d.o.o. Zvornik. Prema navedenom, ostvareni prihod predstavlja prihod od prodaje gotovih proizvoda i trebao je biti evidentiran u okviru prihoda od ugovora s kupcima, što nije izvršeno u skladu s Pravilnikom o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva.**

Vezano za prihode od subvencija Ministarstva privrede Zapadnohercegovačkog Kantona, Društvo je u 2023. godini vršilo pravdanje doznačenih sredstava i to putem dva elaborata o sanaciji kopa (L-354 Mratnjača od 24. 5. 2023. godine i L-191 Mratnjača od 10. 11. 2023. godine).

Preporuka:

- **prihode iskazivati u skladu sa zahtjevima Pravilnika o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva.**

6.1.2 Rashodi

Struktura ostvarenih rashoda iskazana u finansijskim izvještajima je sljedeća: u KM

	1. 1. – 31. 12. 2023.	1. 1. – 31. 12. 2022.
RASHODI	6.259.579	5.810.705
Poslovni rashodi	5.801.107	5.270.585
Promjene u zalihama gotovih proizvoda, poluproizvoda i proizvodnje u toku, neto	505.574	-267.567
Troškovi sirovina i materijala	288.072	143.604
Troškovi energije i goriva	930.836	816.644
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	1.690.042	1.726.577
Amortizacija	307.344	306.443
Troškovi primljenih usluga	1.877.000	2.416.487
Ostali poslovni rashodi i troškovi	202.239	128.397
Ostali rashodi i gubici	458.472	540.120

6.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 5.801.107 KM, i u odnosu na prethodnu godinu povećani su za 530.522 KM. Najznačajnije povećanje rashoda odnosi se na povećanje promjene u zalihama gotovih proizvoda, poluproizvoda i proizvodnje u toku (773.141 KM).

6.1.2.2 Promjene u zalihama gotovih proizvoda, poluproizvoda i proizvodnje u toku

Promjene u zalihama gotovih proizvoda, poluproizvoda i proizvodnje u toku iskazane su u iznosu od 505.574 KM, a predstavljaju razliku između povećanja/smanjenja zaliha gotovih proizvoda tokom perioda prenosom sa proizvodnje u toku, a što je rezultat načina priznavanja i vrednovanja zaliha gotovih proizvoda u skladu sa Pravilnikom o računovodstvenim politikama. Utvrdili smo da Društvo evidentira obračun proizvodnje i iskazivanje vrijednosti gotovih proizvoda na način da uključuje troškove konverzije u cijenu koštanja gotovog proizvoda, te da iskazuje povećanje ili smanjenje vrijednosti gotovih proizvoda u odnosu na njihovu promjenu u toku godine, što je u skladu sa MRS-om 2 – Zalihe.

Kretanje zaliha tokom godine je sljedeće:

Red. br.	Opis	Stanje na 1. 1. 2023.	Povećanje	Smanjenje	Stanje na 31. 12. 2023.
1.	Zalihe proizvodnje u toku	773.475	3.206.650	(3.890.728)	89.397
2.	Zalihe gotovih proizvoda	610.318	3.890.728	(3.712.224)	788.822
UKUPNO		1.383.793	7.097.378	(7.602.952)	878.219

Iskazano smanjenje vrijednosti zaliha odnosi se na smanjenje zaliha proizvodnje u toku u iznosu od 684.078 KM i povećanje zaliha gotovih proizvoda u iznosu od 178.504 KM.

6.1.2.3 Troškovi sirovina i materijala

Troškovi sirovina i materijala iskazani su u iznosu od 288.072 KM, a odnose se na utrošene rezervne dijelove (264.541 KM) i utrošene sirovine i materijal (23.531 KM).

Utrošeni rezervni dijelovi u iznosu od 264.541 KM odnose se na rezervne dijelove ugrađene u vlastitoj radionici. Rezervni dijelovi se izdaju iz skladišta na osnovu trebovanja, što je detaljnije obrazloženo u tački 6.2.2.1 Izvještaja.

6.1.2.4 Troškovi energije i goriva

Troškovi energije i goriva iskazani su u iznosu od 930.836 KM, a čine ih: gorivo na radilištu (572.701 KM), troškovi eksploziva (275.582 KM), gorivo za putnička vozila (37.316 KM), mazut i ulje za loženje (30.994 KM) i utrošena električna energija (14.243 KM).

Gorivo na radilištu Društvo troši na način da od izabranog dobavljača gorivo toči u vozilo - cisternu koja opslužuje radne mašine i prateću opremu na radilištu. Izvršili smo uvid u fakture nabavljenog goriva, zaduženja na skladište, naloge za izdavanje goriva i maziva za oktobar 2023. godine. Uvidom u naloge za izdavanje goriva i maziva utvrdili smo da su oni sačinjeni na osnovu izdatnica koje su uredno potpisane od osoba koja je izdala i primila gorivo. Društvo nema propisanu proceduru, niti je donijelo akt o načinu praćenja rada i utroška nafte radnih mašina i prateće opreme. Tokom godine Društvo nije koristilo gorivo oslobođeno plaćanja putarina. Gorivo za ostala transportna sredstva izdaje se na benzinskim pumpama „Lager“ d.o.o. Posušje, sa kojim Društvo ima zaključen ugovor o isporuci goriva (šire pojašnjeno u tački 7. Izvještaja).

S obzirom na to da Društvo posjeduje značajan broj radnih mašina, potrebno je internim aktom urediti način njihovog korištenja, utvrditi normativ potrošnje i način kontrole njihovog utroška goriva, s ciljem uspostavljanja i implementiranja efikasnog sistema internih kontrola u Društvu, za šta je data preporuka u tački 4. Izvještaja.

Troškovi eksploziva iskazani su u iznosu od 275.582 KM, a tokom godine eksploziv je nabavljan od dobavljača „Tim – Z“ d.o.o. Široki Brijeg izabranog nakon provedenog otvorenog postupka nabavke, što je pojašnjeno u tački 7. Izvještaja.

6.1.2.5 Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Struktura troška plaća i ostalih ličnih primanja je sljedeća:

u KM

	1. 1. - 31. 12. 2023.	1. 1.-31. 12. 2022.
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	1.690.042	1.726.577
Bruto plaće zaposlenih	1.267.826	1.288.198
Ostale naknade zaposlenih	314.590	339.961
Troškovi ostalih angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora	107.626	98.418

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja zaposlenih iskazani su u iznosu od 1.690.042 KM i odnose se na troškove plaća i naknada plaća: neto plaće, doprinosi, porez na dohodak, naknade plaća za vrijeme godišnjeg odmora i ostale naknade koje se isplaćuju u skladu sa usvojenim aktima.

Obračun plaća i naknada u Društvu vrši se na način utvrđen Pravilnikom o radu (2019. godine), Pravilnikom o plaćama, dodacima i naknadama (iz 2012. godine) i zaključenim ugovorima o radu. Pravilnikom o plaćama, dodacima i naknadama utvrđeno je da se osnovna plaća obračunava na način da se najniža plaća množi sa koeficijentom pripadajuće grupe po osnovu sistematizacije radnih mjesta. Sva radna mjesta razvrstana su u 12 grupa poslova sa utvrđenim koeficijentima, polazeći od složenosti poslova, stepena stručne spreme, odgovornosti i uslova rada, u rasponu od 1,1 do 4. Plaća za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu sastoji se od osnovne plaće, dijela plaće za radni učinak (stimulativni dio plaće ukoliko je ostvaren), dio plaće uvećan za minuli rad i uvećanja plaće za rad u posebnim okolnostima.

Izvršili smo uvid u dokumentaciju za obračun plaće za januar, juli i oktobar, specifikacije za obračun plaće obrazac 2001, ugovore o radu, platne liste. Ugovorom o radu zaključenim između poslodavca i radnika utvrđena je osnovna bruto plaća u iznosu od 826 KM. Uvidom u platne liste utvrdili smo da je tokom godine osnovna bruto plaća do 31. 5. 2023. godine primjenjivana u iznosu od 708 KM, a od tog datuma u iznosu od 778 KM. Također, Pravilnikom o plaćama, dodacima i naknadama plaće nije predviđen konačan broj izvršilaca potrebnih u Društvu, s obzirom na to da je precizno sistematizirano 13 izvršilaca, a za određena radna mjesta naveden je broj izvršilaca „po potrebi“. Na utvrđene nepravilnosti ukazali smo Pismom menadžmentu od 28. 12. 2023. godine. **Društvo je 17. 5. 2024. godine donijelo Odluku o izmjeni Pravilnika o plaćama dodacima i naknadama plaće, kojim je propisan obračun plaće na način da se sastoji od osnovne plaće, dodatka na plaću i stimulacijskog dijela. Utvrđeno je da se osnovica za obračun utvrđuje posebnom odlukom, ali njime nije predviđen konačan broj izvršilaca potrebnih u Društvu, te je preporuka ocijenjena kao djelimično realizovana. Društvo je 16. 5. 2024. godine sa zaposlenicima zaključilo nove ugovore o radu usklađene sa Zakonom o radu i izmijenjenim Pravilnikom o plaćama dodacima i naknadama plaće.**

Plaća v. d. direktora utvrđena je Ugovorom zaključenim 2015. godine sa Nadzornim odborom Društva.

Najviša neto isplaćena je plaća v. d. direktora u iznosu od 3.096 KM sa minulim radom, najniža u iznosu od 724 KM, dok je prosječna plaća iznosila 1.415 KM.

Odlukom o radnom vremenu iz 2021. godine utvrđeno je radno vrijeme koje počinje u 8h i traje do 16,30h. Predviđena je pauza u toku rada od 30 minuta koja se ne računa u radno vrijeme. Evidentiranje prisustva na radu vrši se po službama, na listama koje ovjeravaju rukovodioci službe. Izvršili smo uvid u evidencije prisustva na poslu za januar, juli i oktobar 2023. godine, te utvrdili da evidencije ne sadrže podatak o početku i završetku rada, kao i vremenu provedenom na pauzi. Ne možemo potvrditi vjerodostojnost sačinjenih evidencija o provedenom vremenu na radu, odnosno da je uspostavljena evidencija o radnom vremenu u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu, jer ne sadrži podatke dolaska i odlaska s posla, te vrijeme korištenja pauze.

U toku obavljanja prethodne revizije, nakon utvrđene nepravilnosti, Društvo je poduzelo aktivnosti, te uspostavilo evidencije na način utvrđen Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu. Izvršili smo uvid u evidencije prisustva na poslu za april 2024. godine, te utvrdili da su one uspostavljene u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.

Troškovi ostalih naknada zaposlenih iskazani su u iznosu od 314.590 KM, a najvećim dijelom odnose se na naknade za topli obrok iskazane u iznosu od 154.405 KM, a isplaćuju se na osnovu Odluke iz 2021. godine za administrativno osoblje u iznosu od 8 KM, dok za zaposlenike koji radne poslove i zadatke izvršavaju na radilištu Društvo osigurava pripremljen topli obrok kod dobavljača izabranog nakon provedene procedure otvorenog postupka javne nabavke u 2022. godini. Ugovor sa izabranim dobavljačem zaključen je u oktobru 2022. godine na iznos od 105.300 KM sa rokom važenja 2 godine. Uvidom u analitičku karticu dobavljača Ćiro d.o.o. Posušje utvrdili smo da je tokom godine realizovan promet u iznosu od 67.009 KM.

Naknade za prevoz na posao i sa posla iskazane su u iznosu od 44.518 KM, a obračunavaju se i isplaćuju zaposlenicima u skladu sa Odlukom iz 2021. godine u iznosu od 0,27 KM po kilometru udaljenosti između mjesta stanovanja i mjesta rada. **Naknada zaposlenima za godišnji odmor (regres)** u 2023. godini iskazana je u iznosu od 26.445 KM, a isplaćen je u iznosu od 615 KM po zaposlenom u skladu sa Odlukom od 1. 8. 2023. godine.

Naknade za otpremnine prilikom odlaska u penziju iskazane su u iznosu od 21.460 KM, a obračunate su za pet zaposlenika. Pravilnikom o plaćama, dodacima i naknadama plaće utvrđeno je pravo na otpremninu u visini od tri prosječne plaće zaposlenika ostvarene u prethodna tri mjeseca ili u visini tri prosječne plaće ostvarene u Društvu zavisno šta je povoljnije.

Pomoći za liječenje, smrtne slučajeve i ostale pomoći iskazane su u iznosu od 50.262 KM, a najvećim dijelom odnose se na ostale izdatke za materijalna prava zaposlenih – jednokratna pomoć radnicima u skladu sa Uredbom o isplati pomoći od strane poslodavca⁸ u ukupnom iznosu od 39.060 KM, a isplaćena je na osnovu odluke v.d. direktora iz decembra 2023. godine u iznosu od 920 KM po zaposlenom.

Troškovi ostalih angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora iskazani u iznosu od 107.626 KM, odnose se na troškove po osnovu ugovora o djelu (92.042 KM) i troškove naknada članovima Nadzornog odbora (15.585 KM). **Troškovi po osnovu ugovora o djelu** iskazani u iznosu od 92.042 KM odnose se na troškove isplaćenih naknada fizičkim licima, na mjesečnom nivou, za poslove koji su sistematizovani i u nadležnosti Društva (geolog 25.500 KM, rudar 11.400 KM, pravnik 6.000 KM, za pet izvršilaca čišćenja rude na depou 12.080 KM, bagerist, mehaničar i drugi). **Ugovori sa izvršiocima posla zaključeni su na početku 2023. godine, a naknada je isplaćivana za svaki mjesec u 2023. godini, što ukazuje na to da se radi o kontinuiranim poslovima koji traju duže od 60 dana u toku kalendarske godine, što nije u skladu sa članom 166. Zakona o radu. Za poslove koji su sistematizovani i zahtijevaju kontinuitet u izvršenju, izvršiocyte posla potrebno je angažovati u skladu sa Zakonom o radu, Pravilnikom o radu i Pravilnikom o plaćama, dodacima i naknadama plaće.**

Troškovi naknada članovima Nadzornog odbora iskazani su u iznosu od 15.585 KM, a naknade su isplaćene u skladu sa Odlukom iz 2012. godine u mjesečnom iznosu 300 KM za predsjednika Nadzornog odbora i 200 KM za članove, a sa članovima Nadzornog odbora nisu zaključeni pojedinačni ugovori kojima bi se uredila prava i obaveze po osnovu članstva u Nadzornom odboru Društva, te isplata naknade nije uslovljena održavanjem sjednica u tom mjesecu.

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 96/23

Preporuke:

- *za obavljanje sistematizovanih poslova izvršioce angažovati u skladu sa Zakonom o radu, Pravilnikom o radu i Pravilnikom o plaćama, dodacima i naknadama plaće;*
- *zaključiti ugovore sa članovima Nadzornog odbora, te isplatu naknada usloviti održavanjem sjednica.*

6.1.2.6 Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 307.344 KM, a odnose se na ispravku vrijednosti građevina (97.335 KM) i postrojenja i opreme (210.009 KM) za revidiranu godinu. Obračun amortizacije vrši se linearnom metodom, primjenom stopa amortizacije utvrđenih Internom nomenklaturom sredstava za obračun amortizacije, što je šire pojašnjeno u tački 6.2.1.1 Izvještaja.

6.1.2.7 Troškovi primljenih usluga

Troškovi primljenih usluga iskazani su u iznosu od 1.877.000 KM, a u najvećem dijelu odnose se na transportne usluge (1.514.236 KM), troškove izvođenja rudarskih radova (131.293 KM), usluge održavanja (85.724 KM), istraživanje (66.106 KM), donacije (43.600 KM), te troškove ostalih usluga (29.577 KM).

Transportne usluge, iskazane u iznosu od 1.514.236 KM, odnose se na usluge prevoza iskopane rude sa kopova franko kupac Zvornik. Usluge transporta Društvo nabavlja od dobavljača koji nisu izabrani provođenjem odgovarajućeg postupka javne nabavke u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, što je detaljno obrazloženo u tački 7. Izvještaja. Uvidom u analitičke kartice dobavljača ovih usluga utvrdili smo da je za usluge transporta realizovan promet sa „KTM – Brina“ d.o.o. Posušje u iznosu od 1.519.338 KM i sa „KESO promet“ d.o.o. Zvornik u iznosu od 116.852 KM. Uvidom u ispostavljene fakture utvrdili smo da je usluga transporta fakturisana Društvu u iznosu od 38 KM/t prevezene rude, od čega iznos od 32 KM Društvo fakturiše kupcu sa isporučenom rudom i iskazan je u okviru pozicije prihodi od prodatih proizvoda.

Troškovi izvođenja rudarskih radova u iznosu od 131.293 KM odnose se na izvršene radove na ležištu Mratnjača – C. Doci L 1 na osnovu ugovora zaključenog sa „Gradac kop“ d.o.o. Posušje nakon provedene procedure otvorenog postupka nabavke. Obrascem za cijenu ponude koja je sastavni dio zaključenog Ugovora definisana je jedinična cijena izvođenja rudarskih radova, i to za utovar i transport jalovinskih masa 8 KM/m³, te utovar, transport i odlaganje rude na deponiju od 6 KM/t. **Uvidom u ispostavljene fakture utvrdili smo da one sadrže samo izvođenje radova po Ugovoru po cijeni 3,8 KM/ m³, što nije u skladu sa obrascem za cijenu ponude koji je sastavni dio zaključenog Ugovora, zbog čega nismo mogli potvrditi realizaciju ugovora u skladu sa ugovorenim odredbama.**

Usluge održavanja u iznosu od 85.724 KM odnose se na usluge održavanja transportnih sredstava (65.239 KM), usluge tekućeg održavanja (12.921 KM) i usluge održavanja softvera (2.531 KM).

Usluge održavanja transportnih sredstava u iznosu od 65.239 KM nabavljane su od dobavljača koji nisu izabrani procedurom u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, a uvidom u analitičke kartice dobavljača utvrdili smo da je tokom godine za navedene usluge najznačajniji promet realizovan sa: VMS d.o.o. Posušje (17.521 KM), GLK Peko d.o.o. Posušje (13.745 KM), Hidraulika Perić d.o.o. (13.420 KM) i Lager d.o.o. Posušje (14.896 KM).

Troškovi istraživanja iskazani u iznosu od 66.106 KM odnose na usluge nabavljene od dobavljača „Miner“ d.o.o. Posušje za koje također nije proveden postupak nabavke u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, a tokom godine realizovan je promet u iznosu od 77.343 KM.

Donacije su iskazane u iznosu od 43.600 KM, a odnose se na doznačena sredstva na osnovu zaprimljenih zahtjeva koja Odlukom odobrava v. d. direktor Društva, a u najvećoj mjeri odnose se na sredstva doznačena mjesnim zajednicama (19.700 KM), zatim raznim udruženjima, sportskim klubovima i sl.

6.1.2.8 Ostali poslovni rashodi i troškovi

Ostali poslovni rashodi i troškovi iskazani su u iznosu od 202.239 KM, a u najvećem dijelu odnose se na troškove: postupka prinudne naplate (95.339 KM), poreza, naknada i taksi (64.213 KM), premije osiguranja (10.818 KM), poštanskih i telekomunikacijskih usluga (7.797 KM), reprezentacije (15.393 KM) i platnog prometa (2.616 KM).

Troškovi postupka prinudne naplate predstavljaju efekat nakon izvršenog usaglašavanja obaveza za direktne poreze sa Poreznom upravom FBiH, na šta smo ukazali Pismom menadžmentu od 28. 12. 2023. godine. Društvo je postupilo po datoj preporuci, te na datum bilansa iskazalo i obavezu za ostale nespomenute poreze, doprinose i druge dažbine u navedenom iznosu.

Troškovi poreza, naknada i taksi u najvećoj mjeri (50.198 KM) odnose se na koncesijsku naknadu Ministarstvu privrede Zapadnohercegovačkog kantona u skladu sa Ugovorom o koncesiji za eksploataciju boksita iz 2017. godine.

Finansijski rashodi iskazani u iznosu od 17.874 KM odnose se na rashode zateznih kamata nakon usaglašavanja obaveze za direktne poreze sa evidencijama Porezne uprave FBiH.

6.1.2.9 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani u iznosu od 401.619 KM u najvećoj mjeri odnose se na naknade štete trećim licima (373.942 KM), rashode po osnovu ispravke greške iz ranijeg perioda (17.182 KM), kazne (6.156 KM) i ostali nespomenuti rashodi (4.339 KM).

Naknade štete iskazane u iznosu od 373.942 KM, odnose se na isplaćene naknade fizičkim licima na osnovu zaključenih ugovora o nagodbi štete za eksploataciju boksita na parcelama u njihovom posjedu. Naknade su utvrđene na osnovu procijenjenih količina boksita u određenom nalazištu koje su utvrđene u elaboratu geologa o izvršenom istraživanju za određeno nalazište. Tokom godine Društvo je zaključilo ugovore o naknadi štete sa deset fizičkih lica, na osnovu kojih su isplaćene naknade po fizičkom licu u rasponu od 6.000 KM do 165.000 KM. Izvršili smo uvid u zaključene ugovore, te utvrdili da je za istu površinu zemljišta na istom lokalitetu utvrđen značajno veći iznos za isplatu za dva fizička lica (izdvajamo: na površini zemljišta od 85.198 m² po jednom ugovoru isplaćen iznos od 45.000 KM, a po drugom iznos od 85.000 KM). Za različito isplaćene iznose naknade štete, u Društvu navode osnov procijenjenu količinu izvađene rude boksita iz određenog nalazišta, što ne možemo potvrditi, jer nije nam prezentirana dokumentacija koja potvrđuje navedeno, a ugovori o nagodbi su zaključeni i isplaćeni prije započetog iskopavanja na određenoj parceli. **S obzirom na to da Društvo nije donijelo interni akt kojim bi se uredio način obračuna i isplate naknade fizičkim licima za eksploataciju rude boksita na zemljišnim parcelama u privatnom vlasništvu, a naknade se isplaćuju prije započete eksploatacije na bazi procijenjene količine boksita u nalazištu, nismo mogli ocijeniti da li je isplaćena naknada štete ispravno utvrđena, za šta smo preporuku dali u tački 4. Izvještaja.**

Rashodi po osnovu ispravke greške u iznosu od 17.182 KM odnose se na plaćeni porez na dohodak za 2013. i 2014, koji Društvo nije knjigovodstveno evidentiralo u periodu na koji se odnosi.

6.1.3 Finansijski rezultat

Društvo je u finansijskim izvještajima za 2023. godinu iskazalo pozitivan finansijski rezultat – dobit od 128.609 KM, dok je prethodne godine dobit iznosila 8.740 KM.

S obzirom na to da Društvo:

- nije izvršilo ocjenu nadoknadive vrijednosti stalnih sredstava i investicija u toku iskazanih u iznosu od 10.138.718 KM, shodno paragrafu 9 i ostalim zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava (tačka 6.2.1.1 Izvještaja);
- nije izvršilo procjenu neto nadoknadive vrijednosti zaliha u skladu sa zahtjevima iz paragrafa 9. MRS-a 2 – Zalihe, te u skladu s tim nije utvrdilo i evidentiralo efekte razlike između knjigovodstvene i neto utržive vrijednosti zaliha na teret rashoda perioda (tačka 6.2.2.1 Izvještaja);

- nije izvršilo procjenu očekivanih kreditnih gubitaka od nenaplaćenih potraživanja u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti, koji nalaže procjenu očekivanih kreditnih gubitaka i ispravku vrijednosti u skladu sa izvršenom procjenom za iskazana potraživanja od kupaca u iznosu od 15.584 KM koja su starija od 365 dana (tačka 6.2.2.2 Izvještaja);

ne možemo potvrditi iskazani finansijski rezultat (dobit) Društva.

6.2 BILANS STANJA – IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA

6.2.1 Dugoročna imovina

Struktura dugoročne imovine na datum bilansa je:

u KM

	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	10.138.718	10.302.731
Nekretnine, postrojenja i oprema	10.138.718	10.302.731

6.2.1.1 Nekretnine, postrojenja i oprema

Struktura i promjene na nekretninama, postrojenjima i opremi daju se u tabeli:

u KM

	Opis	Zemljišta	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pog. i kanc. namještaj	Transp. sredstva	Mat. sredstva u pripremi	Ukupno
	1	2	3	4	5	6	7	9
1	Nabavna vrijednost na 1. 1. 2023.	7.145.835	3.463.691	3.474.040	11.357	270.297	5.852	14.371.073
	direktna povećanja u 2023. godini	-	-	-	-	-	230.788	230.788
	prijenos sa pripreme	-	-	230.788	-	-	(230.788)	-
	otuđenje i rashodovanje	-	-	(185.000)	-	-	-	(185.000)
	na 31. 12. 2023.	7.145.835	3.463.691	3.519.828	11.357	270.297	5.852	14.416.860
	Akumulirana amortizacija							
2	na 1. 1. 2023.	-	1.556.477	2.348.666	9.437	153.761	-	4.068.341
	amortizacija	-	97.335	177.442	76	32.073	-	307.345
	otuđenje i rashodovanje	-	-	(97.125)	-	-	-	(97.544)
	na 31. 12. 2023.	-	1.653.812	2.428.983	9.513	185.834	-	4.278.142
3	Neto knjigovod. vrijednost							
	na 1. 1. 2023.	7.145.835	1.907.214	1.125.374	1.920	116.536	5.852	10.302.731
	na 31. 12. 2023.	7.145.835	1.809.879	1.090.845	1.844	84.463	5.852	10.138.718

Zemljište je iskazano u vrijednosti od 7.145.835 KM, a odnosi se na zemljište za eksploataciju rudnog bogatstva koje je u posjedu Društva.

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 1.809.879 KM, a čine ih građevinski objekti koje Društvo koristi i koje ima u svom posjedu. Na ovoj poziciji u 2023. godini nije bilo promjena, osim neto smanjenja po osnovu obračunate amortizacije u iznosu od 97.335 KM.

Postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 1.090.845 KM, odnose se na mašine koje Društvo koristi za eksploataciju rude, a u toku 2023. godine evidentirano je povećanje u iznosu od 230.788 KM za nabavku novog rovokopača na osnovu ugovora o javnoj nabavci sa dobavljačem Lager d.o.o. Posušje. Društvo je u 2023. godini izvršilo i prodaju jednog rovokopača (zbog značajnog kvara) nabavne vrijednosti 185.000 KM i ispravke u iznosu od 97.125 KM, kupcu Lager d.o.o. Posušje, za iznos od 48.896 KM bez PDV-a, čime je ostvaren gubitak od prodaje transportnog sredstva u iznosu od 38.979 KM.

Transportna sredstva iskazana su u iznosu od 84.463 KM (nabavne vrijednosti 270.297 KM; ispravke vrijednosti 185.834 KM), a čine ih putnički automobili, kamioni, teretna i vučna vozila, i ostala transportna sredstva.

Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi iskazani su u ukupnom iznosu od 5.852 KM, a odnose se na renoviranja izvršena 2019. godine na građevinskom objektu upravne zgrade Društva. Navedena ulaganja su okončana u 2019. godini, ali nisu stavljena u upotrebu, jer Društvo nije započelo koristiti prostorije koje su bile predmet renoviranja. Prema zahtjevima MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, trošak pojedine stavke nekretnine treba se priznati kao imovina ukoliko je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi povezane s tom stavkom pritjecati u subjekt i da se trošak stavke može pouzdano izmjeriti. Nakon početnog priznavanja i nakon što je takva stavka spremna za upotrebu započinje obračun amortizacije. **Budući da se kod navedenih ulaganja radi o renoviranju prostorija koje je okončano i koje bi trebale biti stavljene u upotrebu i započeti obračun amortizacije, nije postupljeno u skladu sa zahtjevima MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.**

Preporuka:

- **priznavati stavke nekretnina i staviti ih u upotrebu nakon što su ispunjeni uslovi za njihovo priznavanje u skladu sa zahtjevima MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.**

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa, po minimalnim stopama iz „Nomenklature sredstava koja se amortizuju i minimalne stope amortizacije“, a koje važeći Zakon o porezu na dobit priznaje u trošak perioda.

U tabeli je dat pregled procijenjenog vijeka upotrebe i stope otpisa karakterističnih sredstava:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
Nematerijalna stalna sredstva – softver	5	20
Građevinski objekti	6,67-20	5-15
Transportna sredstva	6,6	15
Oprema, alati i namještaj	6,6	15
Računarska oprema	3	33

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Na kraju svake godine menadžment je dužan izvršiti ocjenu da li postoje pokazatelji da je vrijednost sredstava umanjena, ako takav pokazatelj postoji, subjekt treba da procijeni nadoknadi iznos za takvo sredstvo, shodno paragrafu 9. i ostalim zahtjevima iz MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava.

U članu 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH definisano je da su subjekti od javnog interesa dužni, u situacijama kada to zahtijevaju MRS/MSFI, izvršiti procjenu vrijednosti ukupne imovine i kapitala sa stanjem na dan kada završava poslovna godina, te izvještaj o izvršenoj procjeni učiniti javno dostupnim. Procjenjivanje vrijednosti ima za cilj utvrditi knjigovodstvenu, tržišnu, nadoknadivu, sadašnju, fer, zamjensku, likvidacionu i/ili poslovnu vrijednost, imovine, obaveza i kapitala, na osnovu vjerodostojne dokumentacije, fizičke sposobnosti predmeta procjene i budućih novčanih primitaka i Neto knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme na 31. 12. 2023. godine iskazana je u iznosu od 10.138.718 KM, te čini značajnu stavku Izvještaja o finansijskom položaju Društva. **Uz godišnji popis imovine i obaveza za 2023. godinu Društvo je prezentovalo tabelarni pregled na kojem su iskazane procijenjene i knjigovodstvene vrijednosti, nekretnina, radnih mašina i transportnih sredstava, prema kojem nije utvrđen osnov za umanjenje vrijednosti tih sredstava. Nije vršena ocjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost ostalih stalnih sredstava umanjena, niti je vršena procjena nadoknadi vrijednosti za takva sredstva u skladu sa paragrafom 9. i ostalim zahtjevima iz MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava.**

Navedeno može imati za posljedicu da se knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava na datum bilansa može značajno razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima standarda.

Preporuka:

- **na datum bilansa izvršiti ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadiive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava i Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

Vlasništvo nad nekretninama

Društvo nije uspostavilo ažurnu bazu nekretnina čiji je vlasnik, posjednik i korisnik, već je samo uspostavljen registar nekretnina prema knjigovodstvenim evidencijama. Društvo ne posjeduje ni jedan zemljišno knjižni izvadak u kojem je upisano pravo vlasništva nad nekretninama koje se koriste, već raspolaže sa izvodima iz posjedovnih listova koje izdaje Odsjek za katastar Općine Posušje u kojima je kao nosilac prava upisana OOUR Boksit Posušje.

U pogledu usklađivanja stanja u zemljišnim knjigama sa stvarnim stanjem, Društvo je trenutno u postupku dokazivanja pravne sljedivosti od OOUR Boksit Posušje koja je upisana na sedam izvoda iz posjedovnog lista kao nosilac prava za korištenje nekretnina koje su u posjedu Društva. Radi se o poslovnoj zgradi, objektu garaže, te o više vrsta zemljišta (rudnik, oranica, pašnjak i sl.). Nakon što Općinski sud u Širokom Brijegu donese odluku o priznavanju Društva kao pravnog sljednika ranijeg OOUR-a Boksit Posušje, steći će se uslovi za upis prava vlasništva u zemljišnim knjigama.

Preporuka:

- **obezbijediti dokaze o vlasništvu nad nekretninama iskazanim u poslovnim knjigama Društva i njihovoj uknjižbi kod nadležnih sudova, te uspostaviti evidenciju o vlasništvu nad nekretninama.**

Hipoteke i založno pravo

Društvo nema ograničenja u raspolaganju imovinom, niti su na nekretninama i pokretnim stvarima upisana založna prava u korist trećih lica.

6.2.2 Kratkoročna imovina

6.2.2.1 Zalihe

Na datum bilansa iskazane su sljedeće zalihe:

u KM

	1. 1.-31. 12. 2023.	1. 1.-31. 12. 2022.
ZALIHE	955.224	1.507.727
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	77.005	123.934
Proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršene usluge	89.397	773.475
Gotovi proizvodi	788.822	610.318

Zalihe su imovina koju Društvo drži u skladištu u obliku sirovina, materijala ili dijelova zaliha koji će biti utrošeni u procesu održavanja poslovnog procesa i drugih pomoćnih i sporednih djelatnosti ili radi prodaje u redovnom toku poslovanja. Zalihe se iskazuju po nabavnoj vrijednosti metodom prosječne cijene. Prema računovodstvenim politikama Društva sitan inventar i auto gume se otpisuju u trenutku stavljanja u upotrebu primjenjujući metodu 100%-tnog otpisa. Materijal i sirovine se troše njihovim korištenjem u obavljanju osnovne djelatnosti, a njihovo razduženje se knjigovodstveno evidentira na osnovu izdatnica iz skladišta sirovina i materijala.

Računovodstvenim politikama Društva utvrđeno je da se zalihe iskazuju po trošku nabavke i da se na datum izvještavanja o finansijskom položaju (godišnjem obračunu) vrši procjena neto prodajne vrijednosti zaliha. **Međutim, Društvo u dosadašnjem periodu nije na datum bilansa vršilo procjenu**

neto prodajne vrijednosti zaliha sirovina, materijala i rezervnih dijelova u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe, niti vodi ročnu strukturu zaliha. Na poziciji gotovih proizvoda na 31. 12. 2023. godine iskazano je stanje zalihe iskopane rude lošijeg kvaliteta u iznosu od 54.000 KM, na kojoj nije bilo promjena u tekućem, a ni u ranijim periodima, a za koju je potrebno izvršiti procjenu iskazane vrijednosti, u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe.

Uvidom u Glavnu knjigu Društva i pomoćne evidencije (lager liste, popisne liste, skladišne evidencije) utvrdili smo da se stanje zaliha razlikuje za sve iskazane pozicije. Kao primjer navodimo zalihe goriva koje Društvo skladišti u cisterni u svom vlasništvu, koje su u glavnoj knjizi iskazane u vrijednosti od 34.816 KM, a koje su u robno-materijalnom knjigovodstvu iskazane u iznosu od 34.709 KM, sa prosječnom nabavnom cijenom od 2,24 KM po litru i ukupnoj količini od 15.524 litra. Prema skladišnoj evidenciji na 31. 12. 2023. godine iskazano je stanje goriva u ukupnom iznosu od 5.123 litra u cisterni. Obilaskom terena i navedene cisterne za skladištenje goriva utvrdili smo da ona ne posjeduje mjerač trenutnog stanja, a prema izjavi odgovornog lica, nikada nije vršeno baždarenje mjernog uređaja za istakanje goriva. Navedeno ukazuje na to da Društvo nije uspostavilo adekvatne evidencije o zalihama niti na odgovarajući način prati njihov utrošak i stvarno stanje.

Preporuka:

- *izvršiti procjenu vrijednosti zaliha, odnosno uskladiti vrijednost zaliha do njihove neto nadoknadive vrijednosti, u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe, a evidencije o zalihama uspostaviti na način da stvarno stanje odgovora stanju iskazanom u pomoćnim evidencijama kako bi se osiguralo praćenje i utrošak zaliha.*

6.2.2.2 Potraživanja od kupaca

Na datum bilansa u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća potraživanja od kupaca: u KM

	1. 1.-31. 12. 2023.	1. 1.-31. 12. 2022.
Potraživanja od kupaca	601.913	328.857
Kupci u zemlji	601.913	328.857

Potraživanja od kupaca u zemlji iskazana su u iznosu od 601.913 KM, bez iskazane ispravke vrijednosti.

Iskazivanje potraživanja je određeno Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva kojim je propisano da Društvo evidentira potraživanja u skladu sa MSFI-jem 9 – Finansijski instrumenti i da koristi pojednostavljeni pristup mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka. Navedeni pristup sugeriše korištenje matrice očekivanih kreditnih gubitaka (matrica za utvrđivanje umanjena vrijednosti), pomoću ročne strukture potraživanja od kupaca i utvrđene korespondentne stope očekivanih kreditnih gubitaka.

Društvo najveći promet ostvaruje sa kupcem Alumina d.o.o. Zvornik sa kojim je u 2023. godini ostvaren promet u iznosu od 6.646.873 KM. Ostali kupci sa značajnijim prometom u 2023. godini su Rudnik Mesihovina d.o.o. Tomislavgrad (528.747 KM), Rudnici boksita d.o.o. Jajce (120.920 KM) i Lager d.o.o. Posušje (52.132 KM).

Prema prezentiranim podacima o ročnoj strukturi potraživanja na 31. 12. 2023. godine, Društvo od ukupnog iznosa potraživanja od kupaca ima iskazan iznos od 15.584 KM koji je stariji od 365 dana, a za koje nisu poduzete aktivnosti u vezi sa naplatom. Društvo nije izvršilo procjenu očekivanih kreditnih gubitaka od nenaplaćenih potraživanja u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti, što ima za posljedicu da su rashodi potcijenjeni, a finansijski rezultat za 2023. godinu precijenjen za 15.584 KM.

Preporuka:

- **ispravku vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja starijih od godinu dana vršiti na teret rashoda tekućeg perioda, a na datum bilansa procijeniti očekivane kreditne gubitke u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti.**

6.2.2.3 Novac i novčani ekvivalenti

Struktura novca i novčanih ekvivalenata na datum bilansa je sljedeća: u KM

	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
Novac i novčani ekvivalenti	246.906	130.122
Transakcijski računi – domaća valuta	246.660	130.032
Transakcijski računi – strana valuta	16	16
Blagajna	230	74

Društvo ima otvoren transakcijski i devizni račun kod Intesa SanPaolo banke. U Društvu postoji Glavna blagajna u kojoj se evidentiraju: novčana sredstva podignuta sa transakcijskog računa u KM, isplate putnih naloga i dnevnica za službena putovanja u zemlji i inostranstvu, takse, te sitni računi. Blagajna se vodi i zaključuje svakodnevno. Visina blagajničkog maksimuma je utvrđena Pravilnikom o blagajničkom poslovanju iz 2012. godine i iznosi 200 KM.

Salda na računima kod banaka potvrđena su izvodima na 31. 12. 2023. godine.

6.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom: u KM

	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
KAPITAL	11.107.641	10.979.032
Osnovni kapital	11.866.101	11.866.101
Neraspoređena dobit	411.939	283.330
Neraspoređeni gubitak	(1.170.399)	(1.170.399)

Osnovni kapital Društva u poslovnim knjigama iskazan je u iznosu od 11.866.101 KM, dok osnovni kapital Društva registrovan kod nadležnog suda i u Statutu iznosi 2.000 KM. Do 31. 12. 2023. godine nije proveden postupak usklađivanja osnovnog kapitala iskazanog u finansijskim izvještajima i sudskom registru.

Struktura osnovnog kapitala koji je iskazan u finansijskim izvještajima odnosi se na:

- upisani kapital po sudskom rješenju 2.000 KM;
- osnovni kapital od 10.578.986 KM koji se odnosi na zemljište, nekretnine i opremu koja je prvobitno unesena u kapital Društva po osnovu popisa izvršenog u 2002. godini. Navedenim popisom obuhvaćeno je zemljište na kojem se vrši eksploatacije rude, upravna zgrada, ali i razna postrojenja i oprema s kojom je Društvo tada raspolagalo i koji nisu upisani u sudskom registru;
- državni kapital 1.285.115 KM koji se odnosi na uplate Vlade FBiH po osnovu Zakona o izmjenama i dopunama zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u FBiH⁹ prema obračunatim, a neuplaćenim javnim prihodima u periodu od 2009. do 2015. godine, po osnovu izmirenja obaveza za PIO i poreza na platu do 31. 12. 2008. godine. Zakonom je definisano da će se sredstva koja Federacija ulaže u konsolidaciju rudnika evidentirati kao povećanje učešća državnog kapitala, koji je ranije umanjivan uslijed iskazanih gubitaka u poslovanju. **Navedene uplate Vlade FBiH za izmirenje obaveza po osnovu poreza i doprinosa nisu registrovane u sudskom registru kao povećanje učešća Vlade FBiH u kapitalu Društva, što nije u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u FBiH.**

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 81/08

Neraspoređena dobit iskazana je u iznosu od 411.939 KM od čega se 128.609 KM odnosi na dobit tekuće godine, a ostatak na dobit iz ranijeg perioda.

Preporuka:

- **preduzeti aktivnosti na usklađivanju vrijednosti kapitala iskazanog u Statutu i sudskom registru sa kapitalom iskazanim u poslovnim knjigama;**

6.2.4 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazane su obaveze u ukupnom iznosu od 844.993 KM.

	u KM	
	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
OBAVEZE	844.993	1.303.826
Dugoročne obaveze	-	-
Odgođene porezne obaveze	60.924	67.465
Kratkoročne obaveze	784.069	1.236.361
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	440.518	747.714
Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja	343.551	488.631

6.2.4.1 Kratkoročne obaveze

Finansijske obaveze po amortizovanom trošku

Finansijske obaveze po amortiziranom trošku iskazane su u iznosu od 440.518 KM, a odnose se na obaveze prema dobavljačima u zemlji.

Najznačajnije obaveze prema dobavljačima u zemlji odnose se na: „Lager“ d.o.o. Posušje 209.416 KM (promet 1.040.726 KM), „KTM – Brina“ d.o.o. Posušje 130.915 KM (promet 1.652.592 KM), „Keso promet“ d.o.o. Zvornik 17.372 KM (promet 136.397 KM), „Tim – Z“ d.o.o. Široki Brijeg 17.050 KM (promet 310.804 KM), Soldo Ivan 15.000 KM (promet 165.000 KM), „Guma – kommerc d.o.o. Posušje 13.300 KM (promet 115.020 KM). Iskazani iznosi obaveza usaglašeni su sa dobavljačima potvrđenim IOS-ima. **Uvidom u analitičke kartice dobavljača utvrdili smo da su određene robe i usluge nabavljane od dobavljača koji nisu izabrani procedurom utvrđenom Zakonom o javnim nabavkama, a kod pojedinih dobavljača s kojima je zaključen ugovor nakon provedenog postupka javne nabavke uočeno je prekoračenje ugovorenog iznosa, što je detaljnije obrazloženo u tački 7. Izvještaja.**

Rezervisanja

Prema članu 59. Zakona o rudarstvu FBiH,¹⁰ Društvo ima zakonsku obavezu da obnovi zemljište korišteno za vađenje rude, što znači da mora izvršiti konačnu sanaciju zemljišta i rekultivaciju okoliša i otkloniti posljedice nastale pri izvođenju rudarskih radova. U skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, Društvo je dužno izvršiti procjenu troškova obnavljanja i rekultivacije zemljišta, te na osnovu procjene izvršiti rezervisanja. **Društvo u proteklom periodu nije vršilo rezervisanja po osnovu rekultivacije zemljišta, što nije u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina. Efekat rezervisanja po osnovu rekultivacije zemljišta na finansijske izvještaje nismo mogli utvrditi.**

Preporuka:

- **izvršiti procjenu troškova obnavljanja i rekultivacije zemljišta, te izvršiti rezervisanja u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina;**

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 26/10

Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja

Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja iskazane su u iznosu od 343.551 KM, a u najvećoj mjeri odnose se na obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih (191.079 KM), obaveze za ostale poreze i druge dadžbine (98.514 KM), te obaveze za PDV (48.082 KM). U okviru obaveza po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih iznos od 101.264 KM odnosi se na obaveze po osnovu plaća i naknada za decembar 2023. godine.

Pismom menadžmentu od 28. 12. 2023. godine ukazali smo na to da je Društvo u obavezi na datum bilansa usaglasiti obaveze po osnovu poreza i doprinosa sa evidencijom Porezne uprave FBiH, te knjigovodstveno evidentirati obaveze po osnovu javnih prihoda i povezane rashode kako nalažu odredbe Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i zahtjevi MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja. Društvo je postupilo po datoj preporuci, te nakon izvršenog usaglašavanja obaveza za iznos od 95.339 KM teretilo rashode obračunskog perioda i iskazalo obavezu u navedenom iznosu. Iskazanu obavezu Društvo je u cijelosti izmirilo 5. 4. 2024. godine i prema Uvjeranju Porezne uprave FBiH godine Društvo nema dospjelih, a neizmirenih obaveza po osnovu direktnih poreza.

6.2.5 Popis imovine i obaveza

Popis imovine i obaveza proveden je na osnovu Odluke o godišnjem popisu robe, osnovnih sredstava, sitnog inventara, potraživanja, obaveza i blagajne od 8. 1. 2024. godine. Popis u Društvu se provodi bez internog akta kojim bi se detaljno propisana zaduženja i odgovornosti pojedinačnih komisija, faze obavljanja posla i način kreiranja izvještaja.

Nije sačinjen izvještaj centralne popisne komisije, već su sačinjeni izvještaji pojedinačnih komisija, i to za: popis novčanih sredstava, obaveza i potraživanja i popis zaliha. Izvještaj popisne komisije za popis stalnih sredstava nije sačinjen, već su nam prezentovane samo popisne liste i knjigovodstvene evidencije. Uvidom u popisne liste i izvještaje pojedinačnih popisnih komisija utvrdili smo da je popis vršen na 9. 1. 2024. godine i da su izvještaji sačinjeni na isti datum. Komisije za popis nisu utvrdile odstupanja na stavkama koje su bile predmet popisa, te su konstatovale da ne postoje razlike između stvarnog i knjigovodstvenog stanja. Uprava nije donijela odluku o usvajanju Elaborata o godišnjem popisu za 2023. godinu.

Uvidom u Izvještaje popisnih komisija konstatovali smo da:

- su u popisnu komisiju imenovana lica koja rade u knjigovodstvu i koja su unosila podatke u popisne liste;
- komisija za popis stalnih sredstava nije izvršila analizu vlasništva i raspolaganja nad iskazanom imovinom, nije utvrdila stvarno stanje građevina (stanovi i ostali objekti u vlasništvu), nisu sačinjene prirodne popisne liste, te nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem stalnih sredstava;
- kod popisa materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara nije navedena njihova starosna struktura, niti je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem;
- popis potraživanja nije izvršen za sve stavke potraživanja, te nisu popisani niti je utvrđena struktura datih avansa iskazanih u knjigovodstvenoj evidenciji u iznosu od 6.368 KM;
- popis obaveza i razgraničenja izvršen je na način da su preuzeta knjigovodstvena stanja. Za značajan iznos neizmirenih kratkoročnih obaveza nisu date konkretne mjere izmirenja, a osim obaveza za dobavljače nisu pojedinačno popisane ostale obaveze.

Na osnovu navedenog utvrdili smo da popisom nije utvrđeno stvarno stanje imovine i obaveza, te da u poslovnim knjigama nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- izvršiti popis imovine i obaveza s ciljem da se utvrdi njihovo stvarno stanje, te da se u poslovnim knjigama izvrši usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem shodno

*Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.***6.3 IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA**

U Izvještaju o gotovinskim tokovima iskazani su početno stanje gotovine i gotovinskih ekvivalenata u iznosu od 130.122 KM i konačno stanje u iznosu od 246.906 KM, što za rezultat ima neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata u iznosu od 116.784 KM. Izvještaj o gotovinskim tokovima sačinjen je u skladu s Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

6.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvještaju o promjenama na kapitalu za 2023. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

6.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljane su u skladu sa zahtjevima iz MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, kao i člana 37. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH. U Bilješkama uz finansijske izvještaje dati su podaci po bilansnim pozicijama (povećanje, smanjenje, učešće), kao i potrebne informacije i dodatna pojašnjenja korisnicima finansijskih izvještaja u skladu sa zahtjevima propisa koji uređuju objavljivanja uz finansijske izvještaje.

7. JAVNE NABAVKE

U Društvu je u primjeni Pravilnik o javnim nabavkama roba, usluga i radova iz januara 2023. godine usklađen sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama.¹¹ Pravilnikom je uređeno planiranje, način i postupak nabavke roba, vršenja usluga i ustupanje radova, imenovanje komisije, sačinjavanje tenderske dokumentacije, postupak odlučivanja i sačinjavanja ugovora, te ostala pitanja vezana za postupak nabavke.

Plan javnih nabavka za 2023. godinu Nadzorni odbor usvojio je 27. 1. 2023. godine, kojim su planirane nabavke ukupne procijenjene vrijednosti u iznosu od 1.616.000 KM (bez PDV-a), a za koje Društvo planira provesti tri otvorena postupka za nabavku: eksploziva (280.000 KM), goriva i maziva (950.000 KM), rudarskih radova (350.000 KM); jedan konkurentski postupak za nabavku usluga održavanja teretnih vozila (30.000 KM) i jedan direktni sporazum za nabavku uredskog materijala (6.000 KM). Usvojeni Plan javnih nabavki za 2023. godinu objavljen je na internet stranici Agencije za javne nabavke, a tokom godine nije bilo njegovih izmjena niti dopuna. Društvo službenika za javne nabavke angažuje putem ugovora o djelu.

Tokom godine Društvo je provelo tri otvorena postupaka javne nabavke na osnovu kojih je zaključilo ugovore sa izabranim dobavljačima ukupne vrijednosti od 1.163.817 KM, i to za nabavku goriva i maziva (949.999 KM), usluge izvođenja rudarskih radova (346.758 KM) i eksploziva (266.271 KM).

Pregled planiranih i provedenih postupaka, kao i revidirani uzorak, dat je u tabeli:

Vrsta postupka	Planirane nabavke*		Provedene nabavke		Revidirani uzorak	
	Broj postupaka	Iznos u KM	Broj postupaka	Iznos u KM	Broj postupaka	Iznos u KM
Otvoreni postupak	3	1.480.000	3	1.163.817	3	1.163.817
Konkurentski zahtjev	1	30.000	-	-		
Direktni sporazum	1	6.000	-	-		
Ukupno	5	1.516.000	3	1.163.817	3	1.163.817

*Prema posljednjim izmjenama

¹¹ „Sl. glasnik BiH“, br. 39/14 i 59/22

Za nabavku goriva Društvo je 26. 6. 2023. godine objavilo obavijest o nabavci goriva i maziva putem otvorenog postupka javne nabavke procijenjene vrijednosti 950.000 KM, kriterij dodjele ugovora bio je najniža cijena. Nabavka je podijeljena na dva lota, i to lot 1 – gorivo procijenjene vrijednosti 900.000 KM i lot 2 – maziva i ulja procijenjene vrijednosti 50.000 KM. Tendersku dokumentaciju preuzelo je 12 zainteresovanih ponuđača, a zaprimljena je po jedna ponuda za oba lota u visini procijenjene vrijednosti, te je na preporuku komisije direktor donio odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača i 9. 10. 2023. godine zaključio okvirne sporazume na dvije godine odnosno do maksimalne ugovorene vrijednosti sa „Lager“ d.o.o Posušje za nabavku goriva i „Auto Ana“ d.o.o. Posušje za nabavku maziva i ulja. **Pokretanje postupka je Planom javnih nabavki planirano 15. 3. 2023. godine, a postupak je pokrenut 26. 6. 2023, što predstavlja kašnjenje od 103 dana, što je u konačnici rezultiralo i kašnjenjem u provođenju postupka i zaključivanju ugovora sa dobavljačima.**

Za usluge izvođenja rudarskih radova Društvo je u februaru 2023. godine pokrenulo otvoreni postupak javne nabavke procijenjene vrijednosti 350.000 KM, kriterij dodjele ugovora bio je najniža cijena. Tendersku dokumentaciju preuzelo je pet zainteresovanih ponuđača, a zaprimljena je samo jedna ponuda ponuđača „Gradac kop“ d.o.o. Posušje na iznos 346.758 KM. Na prijedlog komisije Društvo je 24. 3. 2023. godine zaključilo ugovor sa izabranim dobavljačem na period trajanja jedne godine. Obrascem za cijenu ponude koji je sastavni dio zaključenog ugovora utvrđeni su rudarski radovi po cijeni 8 KM/m³ i vađenje rude boksita 6 KM/t. **Uvidom u ispostavljene fakture izabranog dobavljača „Gradac kop“ d.o.o. Posušje utvrdili smo da fakturisane cijene nisu u skladu sa zaključenim ugovorom, jer je na fakturama naznačeno samo izvođenje radova po cijeni od 3,8 KM/ m³, što nije u skladu sa obrascem za cijenu ponude koji je dio zaključenog Ugovora, kojom je predviđeno obavljanje rudarskih radova po cijeni od 8 KM/m³ i vađenje rude boksita po cijeni od 6 KM/t. Budući da fakture nisu ispostavljene u skladu sa zaključenim ugovorom, nismo mogli potvrditi da je njegoa realizacija izvršena u skladu sa ugovorenim uslovima.**

Za nabavku eksploziva Društvo je u februaru 2023. godine pokrenulo otvoreni postupak nabavke procijenjene vrijednosti 280.000 KM, kriterij dodjele ugovora je najniža cijena. Tendersku dokumentaciju preuzela su četiri zainteresovana ponuđača od kojih je samo jedan bio kvalifikovan za dostavljanje ponude, a zaprimljena je samo jedna ponuda ponuđača „Tim – Z“ d.o.o. Široki Brijeg na iznos 266.270 KM i ugovor je zaključen 24. 3. 2023. godine. Utvrdili smo da su ispostavljene fakture za nabavku eksploziva u vezi realizacije ovog postupka u skladu sa zaključenim ugovorom.

Za sljedeće nabavke smo utvrdili da su provedene bez primjene Zakona o javnim nabavkama:

- **Usluge prevoza iskopane rude boksita iskazane u iznosu od 1.514.236 KM, tokom godine Društvo je nabavljalo od dobavljača „KTM – Brina“ d.o.o. Posušje i „KESO promet“ d.o.o. Zvornik koji nisu izabrani provođenjem procedure odgovarajućeg postupka nabavke u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Uvidom u analitičke kartice dobavljača ovih usluga utvrdili smo da je za usluge prevoza realizovan promet sa „KTM – Brina“ d.o.o. Posušje u iznosu od 1.519.338 KM i sa „KESO promet“ d.o.o. Zvornik u iznosu od 116.852 KM. Navedeno nije u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama, s obzirom na ta da su usluge prevoza nabavljane od dobavljača koji nisu izabrani primjenom odgovarajućeg postupka javne nabavke;**
- **Usluge održavanja transportnih sredstava u iznosu od 65.239 KM nabavljane su od dobavljača koji nisu izabrani procedurom u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, a uvidom u analitičke kartice dobavljača utvrdili smo da je tokom godine za navedene usluge najznačajniji promet realizovan sa: VMS d.o.o. Posušje (17.521 KM), GLK Peko d.o.o. Posušje (13.745 KM), Hidraulika Perić d.o.o. (13.420 KM), Lager d.o.o. Posušje (14.896 KM);**
- **Troškovi istraživanja iskazani u iznosu od 66.106 KM odnose na usluge nabavljene od dobavljača „Miner“ d.o.o. Posušje za koje nije proveden postupak nabavke u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, a tokom godine realizovan je promet sa ovim dobavljačem u iznosu od 77.343 KM;**

- Za usluge održavanja službenih vozila Društvo ima zaključen okvirni sporazum iz 2022. godine na iznos od 53.193 KM (sa PDV-om) sa „Guma komerc“ d.o.o. Posušje. Nakon provedenog otvorenog postupka javne nabavke, a tokom 2023. godine, sa ovim dobavljačem realizovan je promet u iznosu od 115.020 KM. Predmet zaključenog okvirnog sporazuma bile su usluge održavanja službenih vozila. Uvidom u glavnu knjigu utvrdili smo da je od ovog dobavljača vršena i nabavka rezervnih dijelova za potrebe skladišta u iznosu od 83.763 KM koji se ugrađuju u servisnoj radionici Društva, što nije predmet zaključenog okvirnog sporazuma.

Društvo je tokom godine izvršilo nabavku roba i usluga (usluge prevoza iskopane rude, usluge održavanja vozila, nabavka rezervnih dijelova, troškovi istraživanja) u iznosu od najmanje 1.729.344 KM bez primjene nekog od postupaka javnih nabavki, što nije u skladu s članom 6. Zakona o javnim nabavkama, kojim je utvrđeno da je ugovorni organ dužan ugovore o javnoj nabavci roba, usluga i radova dodjeljivati primjenjujući postupke definisane ovim zakonom i podzakonskim aktima, i dosljedno ih poštovati. Kod postupaka nabavke usluga izvođenja rudarskih radova i usluge održavanja službenih vozila Društvo se nije pridržavalo zaključenih ugovora u dijelu predmeta nabavke, ugovoreni cijena i količina utvrđenih obrascem za cijenu ponude koji čine dio zaključenih ugovora.

Preporuka:

- *nabavku roba, usluga i radova vršiti primjenjujući odredbe Zakona o javnim nabavkama, te poštovati odredbe zaključenih ugovora u dijelu predmeta nabavke, količine i cijene, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava.*

8. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu Društvo je 1. 8. 2024. dostavilo komentar, uz dodatnu dokumentaciju.

Obrazloženja su data na nalaze i preporuke u vezi: utvrđivanja tačnog broja izvršilaca za radna mjesta, donošenja internog akta o organizaciji računovodstvenog informacionog sistema, formiranja odbora za reviziju, uspostavljanja odjela interne revizije, usvajanja trogodišnjeg i godišnjeg plana u propisanim rokovima, zaključivanja pojedinačnih ugovora sa članovima Nadzornog odbora, te obezbjeđenja dokaza o vlasništvu nad nekretninama.

Uvažena su i inkorporirana u konačan Izvještaj obrazloženja koja se odnose na poduzete aktivnosti na otklanjanju utvrđenih nedostataka u vezi uspostavljanja odjela interne revizije, te donošenja internog akta o organizaciji računovodstvenog informacionog sistema.

Djelimično je prihvaćen komentar u vezi sa obezbjeđenjem dokaza o vlasništvu nad nekretninama u dijelu koji se odnosi na broj posjedovnih listova na kojima je Društvo upisano, a koji su nam dostavljeni uz komentar na nacrt Izvještaja.

Za obrazloženja koja nisu prihvaćena jer nisu prezentovane nove činjenice, niti je dostavljena dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza, dajemo sljedeća pojašnjenja:

- vezano za tačan broj izvršilaca za radna mjesta Društvo je 14. 6. 2024. godine donijelo Pravilnik o utvrđivanju i sistematizaciji poslova i radnih zadataka kojim je utvrđena sistematizacija radnih mjesta i dostavilo ga uz očitovanje na Nacrt izvještaja. Međutim, uvidom u ovaj Pravilnik utvrdili smo da je za 15 radnih mjesta naveden broj izvršilaca „po potrebi“, zbog čega ne možemo potvrditi da je Pravilnikom predviđen konačan broj izvršilaca potrebnih u Društvu u svrhu efikasne i efektivne realizacije njegovih ciljeva;

- u vezi uspostavljanja Odbora za reviziju dostavljena je saglasnost Nadzornog odbora od 27. 6. 2024. godine na Odluku o imenovanju komisije za odabir i predlaganje kandidata za Odbor za reviziju Društva. Imajući u vidu poduzete aktivnosti, dati nalaz i preporuka ostaju nepromijenjeni do okončanja procedure i konačnog uspostavljanja odbora za reviziju;
- za usvajanje trogodišnjeg i godišnjeg plana navodi se da je Vlada Zapadnohercegovačkog kantona, u svojstvu Skupštine Društva, na sjednici od 21. 5. 2024. godine usvojila trogodišnji i godišnji plan poslovanja. Međutim, budući da je Skupština Društva razmatrala Trogodišnji plan poslovanja za period 2024–2026. tek 21. 5. 2024. godine, Uprava je tokom godine raspolagala sredstvima bez odobrenja nadležnog organa upravljanja, što nije u skladu sa odredbama Statuta;
- vezano za zaključivanje pojedinačnih ugovora sa članovima Nadzornog odbora navedeno je da se naknada za rad članova Nadzornog odbora isplaćuje na osnovu Odluke Nadzornog odbora iz 2012. godine. Utvrđeni nalaz i data preporuka odnosila se na to da isplata naknade nije uslovljena održavanjem sjednica u tom mjesecu, kao i na to da sa članovima Nadzornog odbora nisu zaključeni pojedinačni ugovori kojima bi se uredila prava i obaveze po osnovu članstva.

Reviziju Rudnika boksita d.o.o. Posušje obavio je revizorski tim u sastavu: Mirza Šrnić – vođa tima, i Aida Macić – članica tima.

Vođa tima

Mirza Šrnić s.r.

**Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom**

Mia Buljubašić s.r.

**Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju preduzeća u većinskom
državnom vlasništvu**

Belma Mušinović s.r.

V. PRILOZI

- 1. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

RUDNICI BOKSITA doo

Naziv pravnog lica

Posušje, Bana Ivana Mažuranića

Sjedište i adresa pravnog lica

Vađenje ostalih ruda obojenih metala

Djelatnost

Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH

Naziv banke

1549995000207269

Broj računa

4272035310007

Identifikacioni broj za direktne poreze

272035310007

Identifikacioni broj za indirektne poreze

07.29

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

070

Šifra opštine

**IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD
(BILANS USPJEHA)**

za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
	BILANS USPJEHA				
A.	Prihodi iz ugovora s kupcima (202+206+210)		201	5.696.073	5.420.120
1.	Prihodi iz ugovora sa povezanim stranama (203 do 205)		202	0	0
1.1.	Prihodi od prodaje robe		203	0	0
1.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		204	0	0
1.3.	Prihodi od pruženih usluga		205	0	0
2.	Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu (207 do 209)		206	5.696.073	5.420.120
2.1.	Prihodi od prodaje robe		207	0	0
2.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		208	5.694.673	5.403.825
2.3.	Prihodi od pruženih usluga		209	1.400	16.295
3.	Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na inostranom tržištu (211 do 213)		210	0	0
3.1.	Prihodi od prodaje robe		211	0	0
3.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		212	0	0
3.3.	Prihodi od pruženih usluga		213	0	0
B.	Ostali prihodi i dobici (215+230+241+242+243+244+245+246+247+251)		214	685.574	413.607
1.	Dobici od dugoročne nefinansijske imovine (216 do 229)		215	0	56.410
1.1.	Neto dobici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		216	0	56.410

Kontrolni broj: 1127886368

str. 1 od 5

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.2.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		217	0	0
1.3.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nije bilo postojećih revalorizacionih rezervi		218	0	0
1.4.	Neto dobiti od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		219	0	0
1.5.	Neto povećanja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti		220	0	0
1.6.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina		221	0	0
1.7.	Neto dobiti od otuđenja nematerijalne imovine		222	0	0
1.8.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine		223	0	0
1.9.	Neto dobiti od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		224	0	0
1.10.	Neto dobiti od otuđenja biološke imovine		225	0	0
1.11.	Neto povećanja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti		226	0	0
1.12.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti biološke imovine		227	0	0
1.13.	Neto dobiti od dugoročne imovine namijenjene prodaji		228	0	0
1.14.	Ostali neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine		229	0	0
2.	Dobici od finansijske imovine (231 do 240)		230	0	0
2.1.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po amortizovanom trošku		231	0	0
2.2.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		232	0	0
2.3.	Neto dobiti od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		233	0	0
2.4.	Neto dobiti od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja		234	0	0
2.5.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po amortizovanom trošku		235	0	0
2.6.	Neto povećanja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		236		0
2.7.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		237	0	0
2.8.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		238	0	0
2.9.	Neto dobiti od reklasifikacija finansijske imovine između poslovnih modela		239	0	0
2.10.	Ostali neto dobiti od finansijske imovine		240	0	0
3.	Neto otpuštanja rezervisanja		241	0	0
4.	Neto dobiti od trgovanja derivatima		242	0	0
5.	Prihodi od prodaje materijala, neto		243	3.000	0
6.	Viškovi i ostala pozitivna usklađenja zaliha		244	0	2.400
7.	Prihodi od dividendi		245	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Udio u dobiti pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		246		0
9.	Finansijski prihodi (248+249+250)		247	0	0
9.1.	Prihodi od kamata		248	0	0
9.2.	Neto pozitivne kursne razlike		249	0	0
9.3.	Ostali finansijski prihodi		250	0	0
10.	Ostali prihodi i dobici		251	682.574	354.797
C.	Ukupno prihodi (201+214)		252	6.381.647	5.833.727
D.	Poslovni rashodi (254+255+256+257+258+262+269+270)		253	5.801.107	5.270.585
1.	Nabavna vrijednost prodate robe		254	0	0
2.	Promjene u zalihama gotovih proizvoda, poluproizvoda i proizvodnje u toku, neto (+) / (-)		255	505.574	-267.567
3.	Troškovi sirovina i materijala		256	288.072	143.604
4.	Troškovi energije i goriva		257	930.836	816.644
5.	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja (259 do 261)		258	1.690.042	1.726.577
5.1.	Bruto plaće zaposlenih		259	1.267.826	1.288.198
5.2.	Ostale naknade zaposlenih		260	314.590	339.961
5.3.	Troškovi ostalih angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora		261	107.626	98.418
6.	Amortizacija (263 do 268)		262	307.344	306.443
6.1.	Nekretnine, postrojenja i oprema		263	307.344	306.443
6.2.	Investicijske nekretnine		264	0	0
6.3.	Imovina s pravom korištenja		265	0	0
6.4.	Nematerijalna imovina		266	0	0
6.5.	Biološka imovina		267	0	0
6.6.	Ostala dugoročna imovina po osnovu ugovora sa kupcima		268	0	0
7.	Troškovi primljenih usluga		269	1.877.000	2.416.487
8.	Ostali poslovni rashodi i troškovi		270	202.239	128.397
E.	Ostali rashodi i gubici (272+287+298+299+300+301+302+303+304+308)		271	458.472	540.120
1.	Gubici od dugoročne nefinansijske imovine (273 do 286)		272	38.979	2.727
1.1.	Neto gubici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		273	38.979	2.727
1.2.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		274	0	0
1.3.	Neto gubici od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nema postojećih revalorizacionih rezervi		275	0	0
1.4.	Neto gubici od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		276	0	0
1.5.	Neto smanjenja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti		277	0	0
1.6.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina		278	0	0
1.7.	Neto gubici od otuđenja nematerijalne imovine		279	0	0
1.8.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine		280	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.9.	Neto gubici od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		281	0	0
1.10.	Neto gubici od otuđenja biološke imovine		282	0	0
1.11.	Neto smanjenja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti		283	0	0
1.12.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti biološke imovine		284	0	0
1.13.	Neto gubici od dugoročne imovine namijenjene prodaji		285	0	0
1.14.	Ostali neto gubici od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine		286	0	0
2.	Gubici od finansijske imovine (288 do 297)		287	0	0
2.1.	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po amortizovanom trošku		288	0	0
2.2.	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		289	0	0
2.3.	Neto gubici od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		290	0	0
2.4.	Neto gubici od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja		291	0	0
2.5.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po amortizovanom trošku		292	0	0
2.6.	Neto smanjenja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		293	0	0
2.7.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		294	0	0
2.8.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		295	0	0
2.9.	Neto gubici od reklasifikacija finansijske imovine između poslovnih modela		296	0	0
2.10	Ostali neto gubici od finansijske imovine		297	0	0
3.	Troškovi rezervisanja, neto		298	0	0
4.	Neto gubici od trgovanja derivatima		299	0	0
5.	Rashodi od prodaje materijala, neto		300	0	0
6.	Manjkovi i ostala negativna usklađenja zaliha		301	0	0
7.	Udio u gubitku pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		302		0
8.	Umanjenje vrijednosti goodwill-a		303	0	0
9.	Finansijski rashodi (305 do 307)		304	17.874	248.291
9.1.	Rashodi od kamata		305	17.849	248.291
9.2.	Neto negativne kursne razlike		306	25	0
9.3.	Ostali finansijski rashodi		307	0	0
10.	Ostali rashodi i gubici		308	401.619	289.102
F.	Ukupno rashodi (253+271)		309	6.259.579	5.810.705
G.	Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (252-309)		310	122.068	23.022
H.	Gubitak iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (309-252)		311	0	0
I.	Porez na dobit (313+314)		312	-6.541	14.282
1.	Tekući porez na dobit		313	0	0
2.	Odgođeni porez na dobit (315-316+317-318)		314	-6.541	14.282
2.1.	Efekat smanjenja odgođene porezne imovine		315	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
2.2.	Efekat povećanja odgođene porezne imovine		316	0	0
2.3.	Efekat povećanja odgođenih poreznih obaveza		317	0	14.282
2.4.	Efekat smanjenja odgođenih poreznih obaveza		318	6.541	0
J.	Dobit iz redovnog poslovanja (310-312)		319	128.609	8.740
K.	Gubitak iz redovnog poslovanja (311+312)		320	0	0
L.	Dobit ili gubitak od obustavljenog poslovanja		321	0	0
M.	Dobit (319+321)		322	128.609	8.740
N.	Gubitak (320-321)		323	0	0
IZVJEŠTAJ O OSTALOM UKUPNOM REZULTATU					
O.	Ostali ukupni rezultat (325+331)		324	0	0
1.	Stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha (326+327+328+329-330)		325	0	0
1.1.	Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		326	0	0
1.2.	Efekti proistekli iz transakcija zaštite ("hedging")		327	0	0
1.3.	Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		328	0	0
1.4.	Ostale stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha		329	0	0
1.5.	Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke		330	0	0
2.	Stavke koje neće biti reklasifikovane u bilans uspjeha (332+333+334+335+336+337-338)		331	0	0
2.1.	Revalorizacija zemljišta i građevina		332	0	0
2.2.	Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		333	0	0
2.3.	Aktuarski dobici/(gubici) od planova definiranih primanja		334	0	0
2.4.	Dobici ili gubici po osnovu preračunavanja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja		335	0	0
2.5.	Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		336	0	0
2.6.	Ostale stavke koje neće biti reklasifikovane u bilans uspjeha		337	0	0
2.7.	Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke		338	0	0
P.	UKUPNI REZULTAT (322-323+324)		339	128.609	8.740
	Zarada po dionici				
	a) Osnovna zarada po dionici		340	0	0
	b) Razrijeđena zarada po dionici		341	0	0
	Dobit/(gubitak) koja pripada:				
	a) Vlasnicima matičnog društva		342	128.609	8.740
	b) Vlasnicima manjinskih interesa		343		0
	Ukupni rezultat koji pripada:				
	a) Vlasnicima matičnog društva		344	128.609	8.740
	b) Vlasnicima manjinskih interesa		345		0

Posušje, 27.02.2024.

Mjesto i datum

BEŠLIĆ (SLAVO) JASNA TEREZA

Certificirani računovođa

CR-5223/5

M.P.

Petar Petric

Direktor

Kontrolni broj: 1127886368

str. 5 od 5

RUDNICI BOKSITA doo

Naziv pravnog lica

Posušje, Bana Ivana Mažuranića

Sjedište i adresa pravnog lica

Vađenje ostalih ruda obojenih metala

Djelatnost

Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH

Naziv banke

1549995000207269

Broj računa

4272035310007

Identifikacioni broj za direktne poreze

272035310007

Identifikacioni broj za indirektne poreze

07.29

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

070

Šifra opštine

**IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA
(BILANS STANJA)**

na dan 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
	IMOVINA				
A.	Dugoročna imovina (002+009+014+015+020+021+022+023+024+025+028+033+034)		001	10.138.718	10.302.731
1.	Nekretnine, postrojenja i oprema (003 do 008)		002	10.138.718	10.302.731
1.1.	Zemljište		003	7.145.835	7.145.835
1.2.	Građevinski objekti		004	1.809.879	1.907.214
1.3.	Postrojenja, oprema i namještaj		005	1.092.689	1.127.294
1.4.	Transportna sredstva		006	84.463	116.536
1.5.	Ostala dugoročna materijalna imovina		007	0	0
1.6.	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi		008	5.852	5.852
2.	Imovina s pravom korištenja (010 do 013)		009	0	0
2.1.	Zemljište		010	0	0
2.2.	Građevinski objekti		011	0	0
2.3.	Postrojenja i oprema		012	0	0
2.4.	Nematerijalna imovina		013	0	0
3.	Ulaganja u investicijske nekretnine		014	0	0
4.	Nematerijalna imovina (016 do 019)		015	0	0
4.1.	Kapitalizirana ulaganja u razvoj		016	0	0
4.2.	Koncesije, patenti, licence i druga prava		017	0	0
4.3.	Ostala nematerijalna imovina		018	0	0
4.4.	Nematerijalna imovina u pripremi		019	0	0

Kontrolni broj: 1026587548

str. 1 od 4

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
5.	Biološka imovina		020	0	0
6.	Ulaganja u zavisne subjekte		021	0	0
7.	Ulaganja u pridružene subjekte		022	0	0
8.	Ulaganja u zajedničke poduhvate		023	0	0
9.	Goodwill		024	0	0
10.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (026+027)		025	0	0
10.1.	Ulaganja u instrumente kapitala		026	0	0
10.2.	Obveznice, dati krediti i ostali dužnički instrumenti		027	0	0
11.	Finansijska imovina po amortizovanom trošku (029 do 032)		028	0	0
11.1.	Depoziti kod banaka		029	0	0
11.2.	Dati krediti		030	0	0
11.3.	Obveznice		031	0	0
11.4.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		032	0	0
12.	Potraživanja po finansijskim najmovima		033	0	0
13.	Ostala imovina i potraživanja		034	0	0
B.	Odgođena porezna imovina		035	0	0
C.	Kratkoročna imovina (037+043+044+045+049+054+055+056+057+058+059)		036	1.813.916	1.980.127
1.	Zalihe (038 do 042)		037	955.224	1.507.727
1.1.	Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar		038	77.005	123.934
1.2.	Proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršene usluge		039	89.397	773.475
1.3.	Gotovi proizvodi		040	788.822	610.318
1.4.	Roba		041	0	0
1.5.	Dati avansi		042	0	0
2.	Dugoročna imovina namijenjena prodaji i imovina poslovanja koje se obustavlja		043	0	0
3.	Ugovorna imovina		044	0	0
4.	Potraživanja od kupaca (046 do 048)		045	601.913	328.857
4.1.	Kupci - povezane strane		046	0	0
4.2.	Kupci u zemlji		047	601.913	328.857
4.3.	Kupci u inostranstvu		048	0	0
5.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku (050 do 053)		049	0	0
5.1.	Depoziti kod banaka		050	0	0
5.2.	Dati krediti		051	0	0
5.3.	Obveznice		052	0	0
5.4.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		053	0	0
6.	Potraživanja po finansijskim najmovima		054	0	0
7.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti ili gubitku		055	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Derivatni finansijski instrumenti		056	0	0
9.	Novac i novčani ekvivalenti (isključujući prekoračenja po bankovnim računima)		057	246.906	130.122
10.	Akontacije poreza na dobit		058	0	0
11.	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja		059	9.873	13.421
D.	UKUPNO IMOVINA (001+035+036)		060	11.952.634	12.282.858
E.	VANBILANSNA EVIDENCIJA		061	0	0
F.	UKUPNO IMOVINA I VANBILANSNA EVIDENCIJA (060+061)		062	11.952.634	12.282.858
	KAPITAL				
1.	Vlasnički kapital (102-103+104+105+106)		101	11.866.101	11.866.101
1.1.	Dionički kapital		102	0	0
1.2.	Otkupljene vlastite dionice		103	0	0
1.3.	Udjeli članova društva sa ograničenom odgovornošću		104	10.580.986	10.580.986
1.4.	Državni kapital		105	1.285.115	1.285.115
1.5.	Ostali oblici vlasničkog kapitala		106	0	0
2.	Dionička premija		107	0	0
3.	Rezerve (109+110)		108	0	0
3.1.	Statutarne rezerve		109	0	0
3.2.	Ostale rezerve		110	0	0
4.	Revalorizacione rezerve (112+113+114)		111	0	0
4.1.	Revalorizacione rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu		112	0	0
4.2.	Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		113	0	0
4.3.	Ostale revalorizacione rezerve		114	0	0
5.	Dobit (116+117)		115	411.939	283.330
5.1.	Akumulirana, neraspoređena dobit iz prethodnih perioda		116	283.330	274.590
5.2.	Dobit tekućeg perioda		117	128.609	8.740
6.	Gubitak (119+120)		118	1.170.399	1.170.399
6.1.	Akumulirani, nepokriveni gubici iz prethodnih perioda		119	1.170.399	1.170.399
6.2.	Gubitak tekućeg perioda		120	0	0
7.	Kapital koji pripada vlasnicima matičnog društva (101+107+108+111+115-118)		121	11.107.641	10.979.032
8.	Kapital koji pripada vlasnicima manjinskih interesa		122		0
A.	UKUPNO KAPITAL (121+122)		123	11.107.641	10.979.032
	OBAVEZE				
B.	Dugoročne obaveze (125+130+131+132)		124	0	0
1.	Finansijske obaveze po amortizovanom trošku (126+127+128+129)		125	0	0
1.1.	Obaveze po uzetim kreditima		126	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.2.	Obaveze po osnovu najmova		127	0	0
1.3.	Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima		128	0	0
1.4.	Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku		129	0	0
2.	Odgođeni prihod		130	0	0
3.	Rezervisanja		131	0	0
4.	Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja		132	0	0
C.	Odgođene porezne obaveze		133	60.924	67.465
D.	Kratkoročne obaveze (135+142+143+144+145+146+147)		134	784.069	1.236.361
1.	Finansijske obaveze po amortizovanom trošku (136+137+138+139+140+141)		135	440.518	747.714
1.1.	Obaveze prema dobavljačima		136	440.518	747.714
1.2.	Ugovorne obaveze		137	0	0
1.3.	Obaveze po uzetim kreditima		138	0	0
1.4.	Obaveze po osnovu najmova		139	0	0
1.5.	Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima		140	0	0
1.6.	Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku		141	0	0
2.	Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		142	0	0
3.	Derivatni finansijski instrumenti		143	0	0
4.	Odgođeni prihod		144	0	0
5.	Rezervisanja		145	0	16
6.	Obaveze za porez na dobit		146	0	0
7.	Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja		147	343.551	488.631
E.	UKUPNO OBAVEZE (124+133+134)		148	844.993	1.303.826
F.	UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE (123+148)		149	11.952.634	12.282.858
G.	VANBILANSNA EVIDENCIJA		150	0	0
H.	UKUPNO KAPITAL, OBAVEZE I VANBILANSNA EVIDENCIJA (149+150)		151	11.952.634	12.282.858

Posušje, 27.02.2024.

Mjesto i datum

BEŠLIĆ (SLAVO) JASNA TEREZA

Certificirani računovođa

CR-5223/5

Broj licence

M.P.

Petar Petric

Direktor

RUDNICI BOKSITA doo

Naziv pravnog lica

Posušje, Bana Ivana Mažuranića

Sjedište i adresa pravnog lica

Vađenje ostalih ruda obojenih metala

Djelatnost

Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH

Naziv banke

1549995000207269

Broj računa

4272035310007

Identifikacioni broj za direktne poreze

272035310007

Identifikacioni broj za indirektne poreze

07.29

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

070

Šifra opštine

**IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
(IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA)**

(Indirektna metoda)

za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
1.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI					
1.1.	Dobit/(gubitak) prije oporezivanja		(+)(-)	501	122.068	8.740
1.2.	Usklađenja:					
1.2.1.	Amortizacija		(+)	502	307.344	306.443
1.2.2.	(Dobit)/gubitak od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme, neto		(+)(-)	503	38.979	0
1.2.3.	(Dobit)/gubitak od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine, neto		(+)(-)	504	0	0
1.2.4.	(Dobit)/gubitak od otuđenja nematerijalne imovine, neto		(+)(-)	505	0	-56.410
1.2.5.	(Dobit)/gubitak od dugoročne imovine namijenjene prodaji, neto		(+)(-)	506	0	0
1.2.6.	Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		(+)	507	0	2.727
1.2.7.	Umanjenje vrijednosti investicijskih nekretnina		(+)	508	0	0
1.2.8.	Umanjenje vrijednosti nematerijalne imovine		(+)	509	0	0
1.2.9.	Efekte promjene fer vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine, neto		(+)(-)	510	0	0
1.2.10.	Efekte promjene fer vrijednosti biološke imovine, neto		(+)(-)	511	0	0
1.2.11.	Efekte promjene vrijednosti instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(+)(-)	512	0	0
1.2.12.	(Dobit)/gubitak od prodaje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, neto		(+)(-)	513	0	0

Kontrolni broj: 1775034856

str. 1 od 4

Redni broj	pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
1.2.13.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, neto		(+)(-)	514	0	0
1.2.14.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od potraživanja od kupaca, neto		(+)(-)	515	0	0
1.2.15.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od ugovorne imovine, neto		(+)(-)	516	0	0
1.2.16.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku, neto		(+)(-)	517	0	0
1.2.17.	Viškovi, manjkovi, otpisi i prilagođavanje vrijednosti zaliha, neto		(+)(-)	518	0	-2.400
1.2.18.	Otpisane obaveze		(-)	519	0	0
1.2.19.	(Otpuštanje)/dodatno priznata rezervisanja, neto		(+)(-)	520	0	0
1.2.20.	Udio u rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata		(+)(-)	521	0	0
1.2.21.	Umanjenje vrijednosti goodwill-a		(+)	522	0	0
1.2.22.	Prihod od dividendi priznat u bilansu uspjeha		(-)	523	0	0
1.2.23.	Prihodi od kamata i finansijskog najma priznati u bilansu uspjeha		(-)	524	0	0
1.2.24.	Finansijski rashodi priznati u bilansu uspjeha		(+)	525	0	248.291
1.3.	Promjene u obrtnom kapitalu					
1.3.1.	Smanjenje/(povećanje) zaliha		(+)(-)	526	552.503	-267.567
1.3.2.	Smanjenje/(povećanje) potraživanja od kupaca		(+)(-)	527	-273.056	342.467
1.3.3.	Smanjenje/(povećanje) ostale imovine i potraživanja		(+)(-)	528	3.548	0
1.3.4.	Smanjenje/(povećanje) ugovorne imovine		(+)(-)	529	0	0
1.3.5.	Povećanje/(smanjenje) obaveza prema dobavljačima		(+)(-)	530	-307.196	-413.982
1.3.6.	Povećanje/(smanjenje) ostalih obaveza		(+)(-)	531	-145.096	-234.355
1.3.7.	Povećanje/(smanjenje) ugovornih obaveza		(+)(-)	532	0	0
1.4.	Plaćeni porez na dobit		(-)	533	0	0
A.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u poslovnim aktivnostima (501 do 533)		(+)(-)	534	299.094	-66.046
2.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI					
2.1.	Odlivi po osnovu kupovine nekretnina, postrojenja i opreme		(-)	535	-231.207	0
2.2.	Prilivi po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		(+)	536	48.897	0
2.3.	Odlivi po osnovu kupovine investicijskih nekretnina		(-)	537	0	0
2.4.	Prilivi po osnovu prodaje investicijskih nekretnina		(+)	538	0	0
2.5.	Odlivi po osnovu kupovine nematerijalne imovine		(-)	539	0	0
2.6.	Prilivi po osnovu prodaje nematerijalne imovine		(+)	540	0	0
2.7.	Odlivi po osnovu kupovine biološke imovine		(-)	541	0	0
2.8.	Prilivi po osnovu prodaje biološke imovine		(+)	542	0	0
2.9.	Prilivi po osnovu prodaje dugoročne imovine namijenjene prodaji		(+)	543	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
2.10.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(-)	544	0	0
2.11.	Prilivi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(+)	545	0	0
2.12.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(-)	546	0	0
2.13.	Prilivi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(+)	547	0	0
2.14.	Ulaganja u ostalu finansijsku imovinu po amortizovanom trošku		(-)	548	0	0
2.15.	Prilivi od ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku		(+)	549	0	0
2.16.	Primljena kamata i prihod od finansijskog najma		(+)	550	0	0
2.17.	Naplaćena potraživanja od finansijskog najma		(+)	551	0	0
2.18.	Naplaćena potraživanja od finansijskog podnajma		(+)	552	0	0
2.19.	Kupovina udjela u zavisnim društvima		(-)	553	0	0
2.20.	Prilivi od otuđenja udjela u zavisnim društvima		(+)	554	0	0
2.21.	Kupovina udjela u pridruženim društvima		(-)	555	0	0
2.22.	Prilivi od otuđenja udjela u pridruženim društvima		(+)	556	0	0
2.23.	Kupovina udjela u zajedničkim poduhvatima		(-)	557	0	0
2.24.	Prilivi od otuđenja udjela u zajedničkim poduhvatima		(+)	558	0	0
2.25.	Primljene dividende		(+)	559	0	0
2.26.	Prilivi po osnovu trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima		(+)	560	0	0
2.27.	Odlivi po osnovu trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima		(-)	561	0	0
2.28.	Ostali prilivi iz ulagačkih aktivnosti		(+)	562	0	0
2.29.	Ostali odlivi iz ulagačkih aktivnosti		(-)	563	0	0
B.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u ulagačkim aktivnostima (535 do 563)		(+) (-)	564	-182.310	0
3.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI					
3.1.	Prilivi od emisije dionica/uplaćeni vlasnički kapital		(+)	565	0	0
3.2.	Sticanje vlastitih dionica		(-)	566	0	0
3.3.	Prilivi od prodaje stečenih vlastitih dionica		(+)	567	0	0
3.4.	Isplaćene dividende		(-)	568	0	0
3.5.	Prilivi od uzetih kredita		(+)	569	0	0
3.6.	Otplata glavnice uzetih kredita		(-)	570	0	0
3.7.	Otplata kamate po uzetim kreditima		(-)	571	0	0
3.8.	Otplata glavnice po najmovima		(-)	572	0	0
3.9.	Otplata kamate po najmovima		(-)	573	0	0
3.10.	Prilivi po osnovu izdatih dužničkih instrumenata		(+)	574	0	0
3.11.	Odlivi po osnovu otplate izdatih dužničkih instrumenata		(-)	575	0	0
3.12.	Ostali prilivi iz finansijskih aktivnosti		(+)	576	0	0
3.13.	Ostali odlivi iz finansijskih aktivnosti		(-)	577	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
C.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u finansijskim aktivnostima (565 do 577)		(+)(-)	578	0	0
4.	NETO POVEĆANJE/(SMANJENJE) GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA (A+B+C)		(+)(-)	579	116.784	-66.046
5.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU PERIODA		(+)(-)	580	130.122	196.168
6.	EFEKTI PROMJENE DEVIZNIH KURSEVA GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA		(+)(-)	581	0	0
7.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU PERIODA (4+5+6)		(+)(-)	582	246.906	130.122

Posušje, 27.02.2024.

Mjesto i datum

BEŠLIĆ (SLAVO) JASNA TEREZA

Certificirani računovođa

CR-5223/5

Broj licence

M.P.

Petar Petric

Direktor

RUDNICI BOKSITA doo

Naziv pravnog lica

Posušje, Bana Ivana Mažuranića

Sjedište i adresa pravnog lica

Vađenje ostalih ruda obojenih metala

Djelatnost

Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH

Naziv banke

1549995000207269

Broj računa

4272035310007

Identifikacioni broj za direktne poreze

272035310007

Identifikacioni broj za indirektne poreze

07.29

Šifra djelatnosti po KDBIH 2010

070

Šifra opštine

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

Posušje

Mjesto

BEŠLIĆ (SLAVO) JASNA TEREZA

Certificirani računovođa

CR-5223/5

Broj licence

Petar Petric

Direktor

27.02.2024.

Datum

039/682-686

Kontakt

Kontrolni broj: 181963565543761

str. 1 od 2

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

za period koji završava na dan 31.12.2023. godine

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	Oznaka za AOP	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG DRUŠTVA						Akumulirana neraspoređena dobit/(nepokriveni gubitak)	UKUPNO (3+4+5+6+7+8+9)	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MANJINSKIH INTERESA	UKUPNI KAPITAL (10+11)
		Dionički kapital	Dionička premija	Rezerve	Revalorizacijske rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu	Revalorizacijske rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	Ostale revalorizacijske rezerve				
		Vlasnički udjeli									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Stanje na dan 31.12.2021. godine	901	11.866.101	0	0	0	0	0	-895.808	10.970.293		
2. Efekti retroaktivne primjene promjena računovodstvenih politika	902	0	0	0	0	0	0	0	0		
3. Efekti retroaktivnog prepravljanja iznosa priznatih u skladu sa MRS 8	903	0	0	0	0	0	0	0	0		
4. Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2021., odnosno 01.01.2022. (901+902+903)	904	11.866.101	0	0	0	0	0	-895.808	10.970.293		
5. Dobit/(gubitak) za period	905	0	0	0	0	0	0	8.740	8.740		
6. Ostali ukupni rezultat za period	906	0	0	0	0	0	0	0	0		
7. Ukupni rezultat (905+906)	907	0	0	0	0	0	0	8.740	8.740		
8. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja vlasničkog kapitala	908	0	0	0	0	0	0	0	0		
9. Sticanje vlastitih dionica i drugi oblici smanjenja vlasničkog kapitala	909	0	0	0	0	0	0	0	0		
10. Objavljene dividende	910	0	0	0	0	0	0	0	0		
11. Drugi oblici rasporeda dobiti i pokrivanje gubitka	911	0	0	0	0	0	0	0	0		
12. Ostale promjene	912	0	0	0	0	0	0	0	0		
13. Stanje na dan 31.12.2022. godine (904+907+908-909-910+911+912)	913	11.866.101	0	0	0	0	0	-887.068	10.979.033		
14. Efekti retroaktivne primjene promjena računovodstvenih politika	914	0	0	0	0	0	0	0	0		
15. Efekti retroaktivnog prepravljanja iznosa priznatih u skladu sa MRS 8	915	0	0	0	0	0	0	0	0		
16. Ponovno iskazano stanje na početku perioda 01.01.2023. godine (913+914+915)	916	11.866.101	0	0	0	0	0	-887.068	10.979.033		
17. Dobit/(gubitak) za godinu	917	0	0	0	0	0	0	128.609	128.609		
18. Ostali ukupni rezultat za godinu	918	0	0	0	0	0	0	0	0		
19. Ukupni rezultat (917+918)	919	0	0	0	0	0	0	128.609	128.609		
20. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja vlasničkog kapitala	920	0	0	0	0	0	0	0	0		
21. Sticanje vlastitih dionica i drugi oblici smanjenja vlasničkog kapitala	921	0	0	0	0	0	0	0	0		
22. Objavljene dividende	922	0	0	0	0	0	0	0	0		
23. Drugi oblici rasporeda dobiti i pokrivanje gubitka	923	0	0	0	0	0	0	0	0		
24. Ostale promjene	924	0	0	0	0	0	0	0	0		
25. Stanje na kraju perioda na dan 31.12.2023. godine (916+919+920-921-922+923+924)	925	11.866.101	0	0	0	0	0	-758.459	11.107.642		

**„RUDNICI BOKSITA“ d.o.o.
POSUŠJE**

Tel/fax: 039 681 208
Adresa : Bana I. Mažuranića 2
E-mail: info@boksit-po.com
ID broj: 4272035310007

Broj: 02-152/24

Mjesto i datum: Posušje, 25.07.2024.

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

Predmet: Izjava rukovodstva

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI 2580) se daje u vezi sa vašom finansijskom revizijom (**Rudnici boksita d.o.o. Posušje**) za 2023. godinu, za svrhe izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima, Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Izjava se daje također sa svrhom potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima (**Rudnici boksita d.o.o. Posušje**) u svim materijalno značajnim aspektima usklađene sa nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana su adekvatno računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima, Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.
- Svi događaji nakon datuma finansijskih izvještaja i za koje Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja zahtijevaju prepravljanje ili objavljivanje bili su prepravljeni ili objavljeni.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvrjeđivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava, za slučajeve koji su nam bili poznati.

- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova smo proveli u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupili smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv **(Rudnici boksita d.o.o. Posušje)** i koje je pokrenuo **(Rudnici boksita d.o.o. Posušje)** i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnanja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u **(Rudnici boksita d.o.o. Posušje)** za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Dali smo vam sve značajne informacije vezane za finansijske izvještaje koje zahtijevaju odredbe važećih zakonskih i drugih relevantnih propisa kojima je isto utvrđeno.
- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet subjektovih povezanih stranaka i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo vam sve informacije u vezi sa prijevaram i sumnjom da ona postoji za koje imamo saznanja i koja može uticati na instituciju, a uključuje:
 - Rukovodstvo
 - Zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli
 - Ostale, u situacijama gdje prijevara može imati materijalno značajan efekat na finansijske izvještaje.

Odgovorno lice

**RUDNICI BOKSITA
d.o.o. za eksploataciju rudnika
POSUŠJE**

Direktor – predsjednik uprave:

Petar Petric